

Univerzita Karlova v Praze

Pedagogická fakulta

Katedra tělesné výchovy

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Organizace lyžařského výcviku pro střední školy

The Organization of Secondary School Skiing Training Course

Sára Růžičková

Vedoucí práce: PhDr. Martin Dlouhý, PhD.

Studijní program: Specializace v pedagogice

Studijní obor: Tělesná výchova a sport se zaměřením na vzdělávání a základy
společenských věd se zaměřením na vzdělávání

Odevzdáním této bakalářské práce na téma Organizace lyžařského výcviku pro střední školy potvrzuji, že jsem ji vypracovala pod vedením vedoucího práce samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury. Dále potvrzuji, že tato práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Praha, 11.7.2024

.....
podpis

Ráda bych vyjádřila poděkování PhDr. Martinovi Dlouhému, PhD. za jeho ochotu, rady a trpělivost při vedení mé bakalářské práce. Rovněž bych chtěla poděkovat všem učitelům tělesné výchovy, kteří se účastnili anketního šetření a poskytli mi tak informace potřebné k dokončení této práce.

.....

podpis

ABSTRAKT

Název: Organizace lyžařského výcviku pro střední školy

Cíl: Cílem této bakalářské práce je porovnat organizaci lyžařských kurzů na vybraných státních a soukromých gymnáziích na území České republiky.

Metody: Data ke zpracování práce byla získávána formou anketního šetření na náhodně vybraných gymnáziích z celé České republiky. Anketa byla tvořena uzavřenými a otevřenými otázkami, ve kterých byly respondenti dotazováni, jak probíhají lyžařské kurzy na oslovených školách. Anketního šetření se zúčastnilo 46 gymnázií.

Výsledky: Z anketního šetření vyplývá, že soukromá gymnázia pořádají lyžařské výcvikové kurzy v zahraničí častěji než gymnázia státní a přijímají více externích instruktorů. Naopak gymnázia státní mají častěji k dispozici lyžařské vybavení, které mohou zapůjčit svým žákům. Velmi pozitivní výsledek přinesly v anketním šetření otázky ohledně bezpečnosti při lyžařském kurzu, kdy všechny dotazované školy uvedly, že své žáky poučují o bezpečnosti a vyžadují po nich povinně alespoň lyžařskou přilbu.

KLÍČOVÁ SLOVA:

Lyžařský výcvik, organizace kurzu, gymnázium, tělesná výchova

ABSTRACT

Title: The Organization of Secondary School Skiing Training Course

Objective: The objective of this bachelor thesis is to compare the organization of ski courses at selected state and private grammar schools in the Czech Republic.

Methods: The data for the processing of the thesis were obtained in the form of a survey at randomly selected grammar schools from all over the Czech Republic. The survey consisted of closed and open questions, in which respondents were asked how ski courses take place at the addressed schools. There were 46 grammar schools participated in the survey.

Results: The survey shows that private grammar schools organize ski training courses abroad more often than state grammar schools and accept more external instructors. On the other hand, state grammar schools more often have ski equipment available being able to lend to their pupils. A very positive result was brought by questions about safety during ski courses in the survey, where all the surveyed schools stated that they instruct their pupils about safety and require them to wear at least a ski helmet.

KEYWORDS:

Ski training, course organization, high school, physical education

Obsah

Úvod	8
1 Teoretická východiska	9
1.1 Historie lyžařských kurzů u nás	9
1.2 Lyžařský výcvikový kurz	11
1.3 Legislativa lyžařského výcvikového kurzu	12
1.4 Organizace lyžařského výcvikového kurzu	15
1.4.1 Personální zajištění	16
1.4.2 Vybavení	19
1.5 Bezpečnost	24
1.6 Program a průběh kurzu	28
1.6.1 Praktická výuka	29
1.6.2 Teoretická výuka	31
2 Rešerše literatury	32
3 Cíle, úkoly práce a výzkumné otázky	34
3.1 Cíle práce	34
3.2 Úkoly práce	34
3.3 Výzkumné otázky	35
4 Metodika práce	36
4.1 Charakteristika výzkumného souboru	36
4.2 Použité metody a sběr dat	36
4.3 Analýza dat	37
5 Výsledky	38
Otázka č. 1	38
Otázka č. 2	39
Otázka č. 3	41
Otázka č. 4	43
Otázka č. 5	45
Otázka č. 6	48
Otázka č. 7	50
Otázka č. 8	51
Otázka č. 9	53

Otázka č. 10.....	54
Otázka č. 11.....	57
Otázka č. 12.....	59
Otázka č. 13.....	61
Otázka č. 14.....	63
Otázka č. 15.....	65
Otázka č. 16.....	68
Otázka č. 17.....	70
Otázka č. 18.....	72
6 Diskuse	73
7 Závěry.....	79
Seznam použité literatury	81
Přílohy	85

Úvod

Lyžování se každoročně těší velké oblibě nejen mezi dospělými, ale i dětmi a řadí se proto mezi nejoblíbenější sporty. Velmi této popularitě pomáhá i výuka na lyžařských výcvikových kurzech, které se konají na základních a středních školách. Žáci se na kurzech zdokonalují ve svých lyžařských dovednostech na běžeckých a sjezdových lyžích nebo snowboardu a v některých případech se s lyžemi setkávají i poprvé. Vyjma sportovního vyžití znamená lyžařský kurz pro žáky i poznávání horského prostředí a společnou zábavu. Žáci se mohou těšit na společné aktivity, výlety a zábavu.

V rámci studia na základní a střední škole jsem se zúčastnila několika lyžařských výcvikových kurzů, které pro mě byly nezapomenutelným zážitkem. Dva lyžařské kurzy jsem absolvovala i při studiu tělesné výchovy na Pedagogické Fakultě univerzity Karlovy. Do budoucna bych se chtěla výuce lyžování věnovat a problematika organizace lyžařského výcviku mě zajímá, proto pro mě byla volba téma pro bakalářskou práci jednoznačná.

Pro výzkum v této bakalářské práci jsem zvolila gymnázia po celé České republice, protože jsem sama studovala právě gymnázium. Cílem této práce je porovnat organizaci lyžařských kurzů na náhodně vybraných státních a soukromých gymnáziích. Porovnávala jsem, zda oslovené školy lyžařský výcvik konají v zahraničí, nebo tuzemsku, zda přijímají na kurzy externí instruktory, jestli disponují lyžařským vybavením pro žáky k zapůjčení a jak se staví k bezpečnosti v rámci lyžařského výcviku.

V teoretické části jsem se věnovala celkové organizaci lyžařského výcvikového kurzu od základů po jeho průběh. V praktické části jsou prezentovány výsledky výzkumu, které jsou zpracovány pomocí grafů a tabulek a doplněny slovním komentářem.

1 Teoretická východiska

1.1 Historie lyžařských kurzů u nás

Před lyžařskými kurzy je třeba se zaměřit i celkově na vznik lyžařského sportu v Čechách. Historie českého lyžování sahá až do druhé poloviny 19. století. Josef Rössler–Ořovský, který je považován za zakladatele českého lyžování, dostal ke své objednávce bruslí ze Skandinávie v roce 1887 i lyže. Jedná se o první lyže, dříve přezdívané ski, v Čechách. Tentýž rok založil i první lyžařský spolek. Lyžování se v Čechách začalo velmi rychle rozvíjet i díky Janu Bucharovi, který společně s Ořovským tento sport propagoval zejména v Krkonoších a následně se lyžování rozšířilo i do dalších českých pohoří (Kutáč a Navrátková, 2005).

Když se zaměříme na výuku lyžování na školách, ani ta na sebe nenechala dlouho čekat. České země byly jedny z prvních, kde se začala rozšiřovat školní výuka lyžování. Koncem 19. století se začíná objevovat školní výuka lyžování v Krkonoších. Roku 1890 získal Jan Buchar povolení, aby do školní docházky místo hodin tělesné výchovy v zimních měsících zařazoval sáňkování. O pět let později získal povolení i k výuce lyžování. Mezi léty 1896 a 1900 pořádal pro děti lyžařské výlety na běžkách, a díky tomu se lyžování na školách rozšířilo i do dalších krkonošských škol. Lyžařské výcviky jako takové vznikaly o pár let později, nejdříve v Krkonoších (Matošková, 2001). Na počátku 20. století byly také organizovány lyžařské kurzy nejen pro žáky z horských oblastí, ale také pro žáky z měst a pro učitele. Konaly se také první školní závody (Dostál a Polášková, 2021).

Roku 1922 se v *prozatímních osnovách* o výuce lyžování na školách již zmiňuje, ale pouze okrajově. Podle předpisu je vhodné výuku lyžování a sáňkování zařadit do škol v případě, že škola nemá dostatečnou tělocvičnu pro výuku tělesné výchovy v zimních měsících. Lyžování pro střední a vyšší školy, které k tomu mají vhodné podmínky, je zmíněno roku 1933 v *Definitivních normálních učebních osnovách pro obecné školy*. Roku 1939 se lyžování v učebních osnovách doporučuje a již roku 1946 je v osnovách uvedeno jako povinná sezónní činnost. V osnovách z roku 1954 je lyžařská výuka zařazena od 4. ročníku pro školy s vhodnými podmínkami (Čtvrtečka, 1972).

V roce 1960 byly vydány jednotné osnovy tělesné výchovy. Na některých školách mohly vznikat speciální sportovní třídy, kde lyžování bylo jednou ze specializací. Od roku 1972 byla výuka lyžování povinná i pro školy mimo horské oblasti. Ty měly uskutečnit pro své žáky lyžařský výcvik ve formě zájezdu. Zavedení povinného lyžování na školách velmi přispělo k propagaci celého lyžování (Matošková, 2001).

Po mnohých změnách osnov, které přišly s revolucí 1989, vznikly roku 2004 Rámcové vzdělávací programy, takzvaně *RVP*. Na základě těchto programů si školy mohou vytvářet vlastní školní vzdělávací programy, které budou přizpůsobené podmínkám regionu a lokality (Průcha, 2003). Vyplývá z toho tedy, že školy si mohou výuku tělesné výchovy upravit dle podmínek a lyžování dnes nemusí být povinně zařazeno do výuky. Nyní je lyžování zařazeno ve školních vzdělávacích programech pro základní školy, střední odborné školy, odborná učiliště a gymnázia. Lyžařské výcviky jsou jednou z forem výuky na základních školách. Podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání patří do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, konkrétně do vzdělávacího oboru Tělesná výchova. U prvního stupně základní školy se v rámci lyžování doporučují zejména hry na sněhu a základní technika pohybu na lyžích. Na druhém stupni základní školy by se dle RVP děti měly učit základům běžeckého a sjezdového lyžování, popřípadě i snowboardingu, lyžařské turistice, jízdě na vleku a zejména bezpečnosti pohybu v zimní horské krajině (RVP, 2023). Pro gymnázia, střední odborné školy a odborná učiliště je v RVP v rámci tělesné výchovy a lyžování uvedena výuka sjezdového a běžeckého lyžování i výuka snowboardingu, pokud jí škola nabízí. Žáci by měli zvládnout základní techniku jednotlivých stylů (RVP, 2021).

Na základních školách jsou lyžařské výchovně výcvikové kurzy zařazovány většinou v sedmém ročníku studia. Na středních školách se kurzy konají v prvním nebo druhém ročníku. V případě osmiletých gymnázií se lyžařské kurzy konají dvakrát během celé doby studia, a to ve druhém a pátém nebo šestém ročníku (RVP, 2021). Lyžařského kurzu se mohou zúčastnit žáci s povolením zákonného zástupce, na rozdíl od minulosti, kdy byly kurzy plně povinné.

1.2 Lyžařský výcvikový kurz

Lyžování je v dnešní době velmi oblíbeným sportem u široké veřejnosti. Jedná se o specifickou pohybovou činnost, která je prováděna v proměnlivých podmínkách přírodního prostředí. Prostor ovlivňuje výcvik pozitivně v mnoha ohledech, ale zároveň je zapotřebí použití specifických forem a metod výuky. (Příbramský, 2001). Metody musí být voleny i s ohledem na klimatické podmínky, a hlavně dovednosti žáků a počáteční vybavení. Učitel se snaží rozvíjet větší množství pohybových dovedností a postupuje vždy od jednoduššího ke složitějšímu (Dostál a Polášková, 2021).

Specifickými znaky lyžařského výcviku jsou především specifčnost prostředí, náročnost a složitost pohybové činnosti, vytváření pohybových předpokladů a způsob osvojení a zdokonalování lyžařských pohybových dovedností. Racionálně řízený lyžařský výcvik vyžaduje, aby byly jednotlivé dovednosti a nácvik uspořádány v logickou strukturu (Příbramský, 2001). Lyžařský výcvikový kurz seznamuje žáky s horským prostředím, díky kterému získávají nebo si zvyšují základní lyžařské dovednosti a je tím pádem důležitou součástí tělesné výchovy (Havel, 2005). Výcvik je orientován na rekreační a nezávodní lyžování, které má za cíl vychovávat žáky ke správnému chování v horském prostředí, na lyžích i mimo ně (Kutáč, 2001).

Lyžařský výcvik je charakterizován specifčnostmi prostředí, náročností a složitostí pohybové činnosti a vytvářením pohybových předpokladů a zkušeností (Benešová a Štumbauer, 2004).

Organizovaná výuka lyžování má v naší zemi tradici od 20. let dvacátého století a již od počátku má charakter komplexního pojetí výuky sjíždění, zatáčení, běhu a skoku jako souhrnu lyžařských dovedností (Matošková, 2001).

1.3 Legislativa lyžařského výcvikového kurzu

Pro pořádání lyžařských kurzů vydalo ministerstvo školství metodický pokyn již v 90. letech. V roce 2005 byl tento pokyn zrušen a nahrazen Metodickým pokynem k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT č. j. 37014/2005-25, s účinností od 1. 1. 2006 (Dostál a Polášková, 2021).

„Cílem metodického pokynu je zdůraznit klíčová ustanovení těchto předpisů a doporučit způsob postupu při zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při výchově a vzdělávání dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních.“ (MŠMT Metodický pokyn, 2005, s. 1).

Níže cituji znění Metodického pokynu (MŠMT, 2005, s. 9-10) k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT pro oblast lyžařského výcviku:

„Článek 15,

(1) Lyžařský výcvik je veden pedagogickými pracovníky, kteří odpovídají za činnost instruktorů. Jejich kvalifikaci si ověří ředitel školy. Práci instruktorů řídí vedoucí kurzu určený ředitelem školy, který též schvaluje plán výcviku. Vedoucí kurzu před odjezdem na lyžařský výcvik upozorní na nutnost seřízení bezpečnostního vázání lyží. Žáci prokáží seřízení bezpečnostního vázání lyží potvrzením servisu, popř. čestným prohlášením zákonných zástupců nebo svým v případě zletilých žáků.

(2) Za řádnou organizační přípravu kurzu odpovídá jeho vedoucí. Zajišťuje vhodný objekt, dopravu, poučení žáků o předpisech a pokynech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků. Při realizaci kurzu řídí činnost jednotlivých pracovníků, dbá na dodržování stanoveného programu praktické i teoretické části kurzu.

(3) Doporučuje se, aby zákonní zástupci nezletilého žáka a zletilí žáci předložili před odjezdem prohlášení o tom, že je žák zdravý a ve stavu schopném absolvovat lyžařský výcvik.

(4) Před odjezdem na kurz se doporučuje sjednat pojistnou smlouvu s pojišťovnou. (Jednorázové úrazové připojištění žáků, pojištění z odpovědnosti za škodu vzniklou při výkonu povolání.)

(5) Účastníci kurzu jsou povinni dodržovat předpisy a pokyny vedoucí k zajištění bezpečnosti a ochraně zdraví, včetně pravidel bezpečného pohybu na sjezdových a běžeckých tratích. U žáků se při lyžařském výcviku na základě zhodnocení rizik doporučuje používání lyžařských ochranných přileb.

(6) Žáci jsou rozděleni do družstev podle své výkonnosti a zdravotního stavu. Při rozřazení do družstev se nevyžaduje od úplných začátečníků předvedení výkonu, který by byl nad jejich síly, ale zařadí se přímo do družstva. Tato hlediska jsou dodržována i v průběhu výcviku, při výběru místa výcviku, zvláště též na sjezdových tratích a za ztížených podmínek, na zledovatělém povrchu, za snížené viditelnosti a podobně. Družstvo má nejvýše 15 členů, u žáků se zdravotním postižením se počet snižuje vzhledem k charakteru postižení žáků a dalším okolnostem.

(7) Péči o zdraví účastníků je povinen zajistit vedoucí kurzu nebo instruktor, který má pro tuto práci potřebné předpoklady, znalosti a případně i kvalifikaci. Účastní-li se kurzu více než 30 žáků do 15 let, je potřebné ustanovit zdravotníka; podrobnosti upravuje zvláštní předpis.

(8) Zpravidla třetí den lyžařského kurzu se doporučuje z hlediska zdravotního zařadit odpočinkový půlden s aktivním programem a bez lyžařského nebo snowboardového výcviku.

(9) Lanovky a vleky se používají jen pro organizovaný výcvik po řádném poučení o všech pravidlech a bezpečnostních předpisech o jízdě na vlecích a lanovkách. Během pobytu na horách je nutné dodržovat pokyny Horské služby a respektovat výstražné značky. Za nepříznivých podmínek (hustá mlha, sněhová bouře, teplota pod mínus 12 o C apod.) se výcvik a horské výlety omezují, popřípadě nekonají.

(10) Výcvik se provádí v terénu, který odpovídá lyžařské vyspělosti členů družstva. Zvýšená pozornost se věnuje výběru terénu pro začínající lyžaře, zvláště s bezpečným dojezdem.

(11) Při výletu jedou žáci ve skupině v pravidelných odstupech, které se při snížené viditelnosti zkracují až na dotek. Skupina se řídí pokyny vedoucího přesunu (určuje vedoucí kurzu), který jede v čele. V závěru jede vždy zkušený lyžař. V průběhu akce se pravidelně provádí překontrolování počtu účastníků. Totéž se provádí při jejím zakončení. O trase a

časovém plánu výletu musí být informován vedoucí kurzu a odpovědný zástupce ubytovacího zařízení.

(12) Uvedené zásady se dodržují přiměřeně i při lyžařském výcviku konaném v hodinách tělesné výchovy v místě nebo blízkosti školy.

(13) Do programu lyžařského kurzu je možno zařadit i výcvik na snowboardu, pokud jsou zároveň dodržována pravidla k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při jízdě na snowboardu. Při organizaci výcviku je nutno dbát na to, aby nedocházelo ke kolizi mezi účastníky obou výcviků.“

Mimo tento metodický pokyn se pořádání lyžařských výcvikových kurzů řídí:

- *Zákoníkem práce – zákonem č. 262/2006 Sb.* Ten upravuje pracovněprávní vztahy mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem i po dobu lyžařského výcvikového zájezdu (Zákon č. 262/2006 Sb.2006).
- *Zákonem č. 258/2000Sb. o ochraně veřejného zdraví.* Škola je povinna dopředu ohlásit akci zdravotním orgánům. Zákon vymezuje základní zdravotní normy, kterými se škola na kurzech musí řídit (Zákon č. 258/2000 Sb., 2000).
- *Vyhláškou č. 106/2001 Sb., o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti.* Vyhláška určuje, jak by měli vypadat hygienické normy na akcích pro děti, pod něž spadají i lyžařské kurzy. Stanovuje, jak by měly vypadat ubytovací podmínky, stravování a režim dne (Vyhláška č. 106/2001 Sb., 2001).
- *Vyhláškou č. 64/2005 Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů.* Ta určuje, jak by se mělo postupovat v případě úrazů. Úrazy musí být uvedeny v knize úrazů (Vyhláška č. 64/2005 Sb., 2005).

1.4 Organizace lyžařského výcvikového kurzu

Organizace lyžařského kurzu je složitý proces, který začíná dlouhou dobu před jeho uskutečněním. V případě středních škol se výcvik koná v prvním či druhém ročníku studia, na základních školách se koná v 7. třídě. Na školách, kde jsou žáci obou skupin, například víceletá gymnázia, se tedy konají lyžařské výcviky dva. Jeden v každém úseku studia. V oblastech ČR, které jsou nadměrně zasaženy škodlivými emisemi, se doporučuje pořádat jakékoli výcvikové a vzdělávací zájezdy vícekrát v průběhu studia. O takovém kroku rozhoduje ředitel školy (Matošková, 2001).

Realizace lyžařského výcviku může být formou lyžařského výcvikového kurzu, denním dojížděním, nebo pořádáním v místě školy (Benešová a Štumbauer, 2004). Školy se v tomto případě dají rozdělit na 2 skupiny: školy v horských oblastech a školy mimo horské oblasti. Pokud se škola nachází v horské oblasti a v její bezprostřední blízkosti jsou taková místa, která splňují potřebná kritéria pro výuku lyžování, mohou svůj lyžařský výcvik zařadit do hodin tělesné výchovy (Dostál a Polášková, 2021). Školy, které takové štěstí nemají a za kopci vhodnými pro lyžování musí dojíždět, volí variantu lyžařských zájezdů. Jedná se o týdenní pobyty s přespáváním přímo v místě konání. Lyžařský výcvik může být realizován i formou výukových bloků, a to tehdy, pokud se škola nachází v místech, která nejsou v bezprostřední blízkosti sjezdovek, ale jsou v dobré dojezdové vzdálenosti a je vhodné, aby žáci na výukové bloky dojížděli (Matošková, 2001).

Dle Matoškové (2001) začíná příprava lyžařského výcvikového kurzu výběrem a zajištěním vhodného objektu, zajištěním přepravy, personálního obsazení, přípravou obsahové stránky zájezdu a zajištěním financí. Na těchto bodech pracuje vedoucí lyžařského kurzu společně s ředitelem školy. Neméně důležité jsou také informační schůzky se zákonnými zástupci žáků, kteří se kurzu zúčastní.

Velmi náročným úkolem je výběr vhodného lyžařského střediska a ubytování. Vybraná lokalita by měla disponovat dostatkem sněhu, pro kvalitní výuku jak sjezdového, tak i běžeckého lyžování. Zároveň je důležité, aby se v místě nacházely sjezdové tratě jak pro začátečníky, tak pro pokročilé lyžaře, a také dobrý prostor pro výcvik na běžeckých lyžích. Vhodné ubytovací zařízení musí být vybíráno pečlivě s ohledem na závazné právní předpisy a směrnice ze zdravotního hlediska. Důležitá je také jeho cenová dostupnost. Je vhodné, aby

ubytovací zařízení disponovalo společenskou místností pro teoretickou část výuky a pro večerní zábavní program. (Kutáč a Navrátková, 2005).

1.4.1 Personální zajištění

Již na počátku školního roku zadá ředitel školy za úkol přípravu lyžařského výcviku obvykle zkušenému učiteli, který se stane vedoucím lyžařského výcviku. Ředitel jakožto statutární zástupce školy rozhoduje o termínu výcviku, celkové finanční výši a způsobu jejího uhrazení a uzavírá všechny smlouvy (Suchomel, 2012). Ředitel školy také rozhoduje o délce samotného výcvikového kurzu a může rozhodnout o pořádání výcviku i v dalších ročnících. Pokud je potřeba mít na kurzu externí pracovníky, uzavírá s nimi ředitel školy dohodu o provedení práce (Matošková, 2001).

Z personálního hlediska je důležité na lyžařský výcvikový kurz zajistit i odbornou zdravotnickou péči, pokud je to potřeba. Funkci zdravotníka zastává lékař, nebo zletilá osoba k tomu profesně způsobilá. Jedná se o absolventy odborné střední školy, studenty vysokých škol lékařských po ukončeném třetím ročníku, nebo absolventy kurzu první pomoci se zaměřením na zdravotnickou činnost při škole v přírodě nebo zotavovací akci (Ministerstvo školství a mládeže, 2005). Pro kurzy základních škol je přítomnost zdravotníka povinná, pokud se kurzu účastní více než 30 žáků. Pokud tato kapacita není naplněna, zdravotník je pouze doporučený. Pro střední školy je zdravotník doporučený bez ohledu na počet zúčastněných studentů (Matošková, 2001).

1.4.1.1 Vedoucí kurzu

Vedoucího kurzu jmenuje ředitel školy. Vedoucím bývá zpravidla učitel tělesné výchovy nebo instruktor lyžování z řad ostatních učitelů. V krajním případě může být vedoucím zvolen i externí pracovník, který je přijat na základě dohody o provedení práce (Ogrodník, 2004). Tento učitel by si měl nejprve nastudovat metodické pokyny vydané ministerstvem školství, zejména pokud je pro něj tato funkce nová.

Vedoucí odpovídá za celou organizaci daného kurzu. Podle Dostálové a Poláška (2021) musí vedoucí lyžařského kurzu zajistit:

- Propagaci lyžařského kurzu ve třídách a vybrání závazných přihlášek potvrzených podpisem zákonného zástupce žáka. Informuje zákonného zástupce o pořádání lyžařského kurzu a stanoví výši a termín pro uhrazení finančních nákladů.
- Upozorní na nutnost odevzdání potvrzení o seřízení vázání, potvrzení o zdravotní způsobilosti a bezinfekčnosti.
- Zajistí objekt pro konání kurzu a dopravu. Při výběru místa konání kurzu se musí řídit mnoha faktory, jako je dostatek sněhu, přítomnost sjezdových tratí jak pro začátečníky, tak pro pokročilé, a ubytování, které musí vyhovovat obecně závazným právním předpisům a směrnicím (Kutáč a Navrátková, 2005).
- Vypracuje řád kurzu a plán lyžařského výcviku, který nechá schválit ředitelem školy a rozdá úkoly jednotlivým instruktorům.
- Po příjezdu na místo konání zajistí ubytování žáků a bezpečné uložení lyžařského vybavení, zahájí kurz, seznámí žáky s organizací a denním programem a poučí je o bezpečnosti pohybu v horském prostředí a na sjezdových tratích. Určí denní službu a vydává rozkazy a vede zdravotnický deník a seznam účastníků.

Vedoucí lyžařského kurzu také odpovídá za činnost jednotlivých instruktorů, kteří musí být dostatečně kvalifikovaní (Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy, 2005). V praktické části výcviku si vedoucí kurzu bere na starosti jedno družstvo v případě, že se kurzu účastní méně než 60 žáků. Mimo to řídí celou práci instruktorů a hladký průběh praktické výuky. V teoretické části přednášek vedoucí rozdává instruktorům témata, o kterých mají žáky poučit (Ogrodník, 2004).

Pokud má škola možnost, zajišťuje žákům půjčení školního lyžařského vybavení a jeho seřízení. Ostatní vybavení žáků kontroluje vedoucí kurzu při příjezdu na místo kurzu, nebo ve škole ještě před odjezdem (Ogrodník, 2004). V případě špatného seřízení je nutné nechat lyže seřídít před prvním použitím v lyžařském servisu.

Po ukončení lyžařského kurzu vedoucí provádí následující kroky:

- Zhodnotí, jak kurz probíhal, a vyhodnotí dosažené výsledky účastníků.
- Informuje účastníky o čase odjezdu a pokynech k úklidu společných prostor a pokojů.
- Po odjezdu účastníků prověří stav pokojů a předá je vedoucímu chaty.
- Provede vyúčtování všech nákladů a příjmů spojených s kurzem a předá tyto informace vedení školy.
- Vypracuje zprávu o celkovém průběhu zájezdu, která obsahuje i zprávu zdravotníka o případných úrazech. Závěrečnou zprávu podepisuje vedoucí kurzu a ředitel školy.

Tímto způsobem je zajištěn řádný průběh a uzavření lyžařského výcvikového kurzu (Jandová, 2012).

1.4.1.2 Instruktoři

Instruktořem školního lyžování je tělovýchovný pedagogický pracovník, který je oprávněn vést, řídit, plánovat a vyhodnocovat tělovýchovný proces v oblasti základního lyžování, a to pro všechny věkové kategorie (Matošková, 2001). Učitelé musí projít kurzem „Základního školního lyžování“ v rozsahu minimálně 50 hodin. Kurzem „Základního snowboardingu“, také v rozsahu 50 hodin, musí být pedagog proškolen v případě, že na kurzu bude vyučován i snowboarding (Dostál a Polášková, 2021).

Platnost osvědčení těchto základních kurzů bývá zpravidla 5 let a jejich prodloužení je možné v rámci doškolovacích kurzů. Zařízení, která jsou akreditována pro výuku a vydávání osvědčení jsou buď ze zákona (FTVS Praha, FTK Olomouc, ÚTK Brno, katedry tělesné výchovy při pedagogických fakultách, centra dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, střední školy s učebním plánem pro přípravu lyžařského instruktora), nebo s akreditací Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR (Matošková, 2001).

Pokud nemá škola dostatek kvalifikovaných učitelů, může využít jiných, externích pracovníků, kteří jedou na lyžařský výcvik na základě dohody o provedení práce. Tito externí pracovníci ale musí být držitelé licencí s akreditací MŠMT, například: „Instruktor základního lyžování“, „Instruktor APUL D“ nebo „Instruktor APUL C“ a další držitelé i vyšších

lyžařských a snowboardových kvalifikacích platných v České republice (Dostál a Polášková, 2021).

Lyžařskému instruktorovi je zpravidla svěřeno jedno družstvo, za které má v době výuky odpovědnost. Zodpovídá za plnění všech výukových požadavků a za bezpečnost družstva. Vykonává také pedagogický dozor, které mu stanoví vedoucí kurzu (Matošková, 2001).

Lyžařské družstvo se skládá maximálně z patnácti žáků a jsou v něm žáci na podobné lyžařské úrovni. Instruktor vede družstvo dle vytvořeného plánu. Musí dbát na pohybové schopnosti a dovednosti svěřených žáků a dbá na jejich bezpečnost při výcviku i mimo něj po celou dobu kurzu (Havel, 2005).

1.4.2 Vybavení

Lyžování vyžaduje odpovídající vybavení, které je nezbytnou součástí tohoto sportu. Správně zvolené lyžařské vybavení je zásadní pro bezpečnost, pohodlí a úspěch celého lyžařského kurzu. Nevhodné nebo nedostatečné vybavení může nejen zhoršit zážitek, ale také zvýšit riziko zranění. Proto je klíčové zaměřit se na výběr správného lyžařského vybavení, aby každý účastník měl ty nejlepší podmínky pro zlepšování se v sjezdovém i běžeckém lyžování.

Mezi základní vybavení potřebné na lyžařský výcvik patří:

Sjezdové lyže

Lyže by měly být zvoleny adekvátně k pokročilosti lyžaře. Výběr závisí na věku, výšce, váze, postavě a pokročilosti lyžaře. Délka lyží by měla dosahovat přibližně mezi bradu a nos lyžaře, u začátečníků je dobré volit lyže ještě o něco kratší a měkké (Trempl, 2004).

Výběr vhodných lyží v dnešní době může být velmi dlouhým a vyčerpávajícím zážitkem. Lyžař si může vybírat z nespočtu typů, tvarů a materiálů. Základními parametry jsou zejména délka lyže, její rádius, tvrdost lyže a tvar (Částka et al., 2005).

Ačkoli plně univerzální lyže pravděpodobně nenajdeme, pro účely lyžařského výcviku je vhodné volit lyže co nejuniverzálnější.

Sjezdové hole

Hole jsou součástí lyžařského vybavení stejně tak jako lyže. Na sjezdových tratích málokdy potkáme lyžaře bez holí. Pro správné použití je nutné zvolit správnou délku. Tu testujeme tak, že postavíme holi vzhůru nohama, madlem k zemi a uchopíme ji pod talířkem. Ruka v lokti by v tomto momentě měla mít pravý úhel.

Lyžařské boty

Lyžařské boty musí být pohodlné, netlačit a dobře padnout. Lyžaři v nich mnohdy tráví celý den. Boty by měly i dobře tepelně izolovat a jejich velikost by měla padnout na jedny kvalitní lyžařské ponožky (Trempl, 2004).

Nejčastěji mohou lyžaři vybírat ze dvou typů, kterými jsou čtyř až pětipřeskový typ s předním nástupem a jedno až dvoupřeskový typ se zadním nástupem. Druhý typ je nejčastěji využíván u dětských začátečníků a pro lyžaře starší 6 let, ať už zkušenější nebo začátečníky, se kvůli mnohým nevýhodám nedoporučují (Částka et al., 2005).

Bezpečnostní prvky

Mezi bezpečnostní prvky se u sjezdového lyžování řadí zejména lyžařská přilba, která by měla být výbavou každého lyžaře, protože snižuje riziko lehkých a středně těžkých poranění hlavy (Davey, 2019). Pro žáky na lyžařském kurzu by měla být přilba povinnou výbavou. Zároveň by ji po celou dobu lyžování měli nosit i učitelé a instruktoři, kteří jsou po dobu kurzu příkladem pro své studenty. Lyžařská přilba by měla být pevná, ale zároveň lehká, aby nezatěžovala hlavu a páteř lyžaře. Vnitřek je polstrován měkkými materiály, které mají i izolační funkci před chladem (Trempl, 2004). Přilba by lyžařům měla pasovat na hlavě a měla by být utažená tak, aby se z hlavy v případě pádu nesundala, ale zároveň aby lyžaři nepůsobila bolest hlavy. V České republice povinnost lyžařské přilby není definována zákonem, takže její nošení je dobrovolné. Přesto jí ale většina lyžařů nosí, což je dle mého názoru správné. Naopak na Slovensku a v Rakousku je přilba povinná pro každého lyžaře do 15 let, v Itálii dokonce do 18 let.

Dalším bezpečnostním prvkem, je chránič páteře. Ten se doporučuje zejména pro snowboardisty a některé školy ho pro výuku snowboardu přímo vyžadují. Takzvaný

„páteřák“ je dobrá bezpečnostní pomůcka i pro lyžaře, ale většinou se po dětech povinně nevyžaduje.

Mezi bezpečnostní vybavení radíme i lyžařské brýle, které jsou většinou od všech žáků vyžadovány stejně jako lyžařská helma. Zajišťují lyžaři ochranu před UV světlem, hustým sněžením, nebo odhozeným sněhem od ostatních lyžařů (Trempl, 2004).

V neposlední řadě se do této kategorie řadí i lyžařské rukavice, které lyžaři zajišťují tepelnou izolaci ruky a chrání jí před poraněním o hrany lyží (Trempl, 2004)

Běžecké lyže

Výběr běžeckých lyží je neméně složitý jako u lyží sjezdových. U běžeckých lyží je však velmi důležité vybrat podle zaměření lyžaře. Základní rozdělení běžek je na běžky klasické a běžky pro bruslení. Klasická lyže bývá delší, měkčí a její špička je vyšší a užší, zatímco lyže bruslařská je menší, tvrdší a má nižší špičku. Klasické běžky dále dělíme na mazací a nemazací. Lyže, které se nemusí mazat, mají na prostřední části skluznice šupiny nebo vlnky, popřípadě mohérový či skinový pás (Bolek et al., 2008).

Bruslařské běžky mají po celé délce skluznice hladkou povrchovou úpravu a na ně se stoupací vosk nenanáší.

U běžeckých lyží je klíčový výběr délky, který se výrazně liší od lyží sjezdových. Zatímco sjezdové lyže se volí kratší, než je lyžař samotný, u lyží běžeckých je tomu přesně naopak. Lyže pro klasiku by měly být přibližně o 25 cm delší než lyžař, lyže na bruslení o 15 cm. Důležitá je při výběru nejen délka lyže, ale také její tvrdost. U příliš tvrdé lyže nedojde k jejímu proslápnutí a lyžař se nebude schopen od sněhu odrazit, u příliš měkké lyže naopak dochází neustálému tření mezi lyží a sněhem (Bolek et al., 2008).

K běžeckým lyžím je vhodné po žácích vyžadovat i stoupací vosky, korek na rozmazání a odstraňovač vosku.

Běžecké hole

Hole pro běžecké lyžování vybíráme podle stylu jízdy, jaký budeme praktikovat. Pro klasické lyžování jsou požadovány delší hole než pro bruslení, je to zejména kvůli odlišnému stylu odrážení. Pro účely lyžařského výcviku je lepší zvolit delší hole, které jsou vhodné na

klasiku, protože žáci budou s největší pravděpodobností využívat spíše klasický styl odrážení.

Boty na běžky

U bot na běžecké lyžování platí téměř to samé jako u bot na sjezdové lyžování. Boty musí dobře sedět na noze a nesmí lyžaře nikde tlačit.

Rozdíly mezi klasickým a bruslařským lyžováním nalezneme i u bot. Bruslařské boty jsou vyšší a tužší kvůli lepšímu vedení lyže. Pro rekreační lyžaře, a tedy i pro většinu účastníků lyžařského kurzu, existují boty kombinované, které je možné využít pro oba způsoby (Bolek et al., 2008).

Běžkařské boty musí sedět i s vázáním na běžkách. V současnosti existuje několik druhů vázání a je důležité dbát na to, aby zvolená bota seděla i s vázáním na lyži.

Vybavení pro Snowboarding

Na mnoha školách se do výuky na kurzech zařazuje i snowboarding. Většinou si žáci mohou vybrat mezi sjezdovými lyžemi a snowboardem. Podle svého výběru se po celou dobu kurzu věnují jedné z těchto dvou možností.

Stejně jako u lyží je nutností lyžařská helma. U snowboardingu je vhodné nosit i chránič páteře, který některé školy po svých žácích vyžadují povinně.

Snowboard

Snowboardy se rozdělují do dvou základních kategorií, a to jsou snowboardy freestyleové a alpské. Výběr závisí zejména na zaměření snowboardisty, a protože jsou alpské snowboardy určené především na slalom a snowboardcross, pravděpodobně se s nimi při lyžařském výcvikovém kurzu nesetkáme (Binter, 2012). Výběr vhodného snowboardu záleží na zručnosti a pokročilosti daného sportovce stejně jako u sjezdových lyží. Snowboardy se od sebe liší tvarem, tuhostí a délkou a každému snowboardistovi vyhovuje něco jiného, proto je výběr správného prkna velmi individuální záležitostí. Obecně ale platí, že výška snowboardu by se měla pohybovat kolem brady jezdce a pro začátečníka je vhodné volit snowboard kratší a měkčí. Šířka snowboardu se volí větší v případě, že má snowboardista nohu větší než 45 a z klasického snowboardu by mu přesahovaly.

Snowboardové boty

Bota musí na noze správně sedět a snowboardistovy musí být pohodlná. Boty na snowboard je nutné vybrat podle vázání. Nejčastěji se používají měkké boty, které jsou kompatibilní s většinou klasických snowboardových vázání. Boty tvrdší, podobné lyžařským, jsou využívány u alpských snowboardů. Snowboardové boty se liší i způsobem zapínání, který si každý volí dle své preference (Binter, 2012).

Je vhodné žáky poučit před odjezdem na kurz i o správně zvoleném oblečení, které se liší u sjezdového a běžeckého lyžování, a upozornit na výběr vhodných rukavic.

Seznam povinného a nepovinného vybavení sepisuje vedoucí kurzu a rozdává ho žákům v dostatečném předstihu před odjezdem. Zároveň žákům nabídne půjčení lyžařského vybavení, pokud takovou možnost škola má a informuje je o ceně za půjčení.

Je nutné dbát na správné seřízení lyžařského vybavení. Aby sjezdové lyže plnily svůj účel správně a byly pro lyžaře co nejvíce bezpečné, musí být nejen správně dlouhé, ale hlavně musí mít správně seřízené vázání. Vázání se nastavuje přesně na danou sjezdovou botu, na váhu lyžaře a požadovaný styl lyžování. Školy by měly po žákovi vyžadovat potvrzení o seřízení vázání přímo od servisu, nebo alespoň od zákonného zástupce. Neznamená to ale, že pokud žák toto potvrzení donese, není třeba mu jeho vybavení zkontrolovat. V případě špatně seřízeného vázání je nutné nechat lyže seřídit v lyžařském servisu.

1.5 Bezpečnost

Pohyb na horách je složitý a nebezpečný už jen sám o sobě, ale mnohem více náročné je udržet požadované bezpečí skupiny žáků na LVK. Jedná se o velkou skupinu dětí, nad kterou musí mít instruktor neustálý dohled. Je nutné žáky seznámit s pravidly bezpečného chování nejen na sjezdovkách, ale i celkově v horském prostředí.

Lyžaři se nejvíce obávají rizika úrazu, které může na horách a při lyžování vzniknout. Často se jedná o úrazy dolních a horních končetin nebo úrazy hlavy (Psotová, 2001). Ačkoli při jakémkoli sportu není možné úrazům zabránit, je důležité dbát na neustálé připomínání a hlídání bezpečnosti, aby se úrazům předešlo. Úrazy na sjezdovkách bývají často z důvodu přecenění sil a schopností, špatné pozornosti, nerespektování únavy, nebo například volbou špatného lyžařského vybavení (Boris et al., 2020).

Při plánování lyžařského výcviku je důležité také správně a bezpečně vybrat lyžařské sjezdovky, které budou svým terénem vyhovovat všem lyžařům a jejich dovednostem. Pokud jsou součástí výcviku začínající lyžaři, je nutné obzvláště opatrně vybírat sjezdovku pro ně. (Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy, 2005). Dále je nutné brát ohled na počasí, které na horách mnohdy nebývá spolehlivé. Vedoucí kurzu a instruktoři musí být schopni svůj připravený program uzpůsobit podmínkám, které se mohou měnit a vyhýbat se sněhovým vánicím a vichřicím, tmě, mlze atd. Neméně důležité je brát ohled na kvalitu sněhu, jeho množství a ukládání jednotlivých sněhových vrstev na sebe. V příkrých svazích jsou zvýšená rizika vzniku lavin (Psotová, 2001).

Nejvíce lyžařských úrazů je evidováno vlastním, nebo cizím zaviněním, která jsou způsobena přímo chybami lyžařů (Dostál a Polášková, 2021).

Příčinami vzniku úrazu může být také nezvládnutá organizace a vedení instruktora. Ten může pochybit ve výběru terénu, přecenění dovedností svěřených lyžařů apod. (Benešová a Štumbauer, 2004).

Žáci jsou povinni držet se pokynů svých vedoucích a instruktorů ať už při lyžařské výuce, nebo mimo ni. Celá skupina je také povinna dbát pokynů horské služby (Matošková, 2001).

Mezinárodní lyžařská federace vydala 10 doporučujících pravidel pohybu na sjezdovkách, kterými by se měl řídit každý lyžař. Tato pravidla zní:

1. *Ohled na ostatní lyžaře* – Všichni, kteří užívají sjezdovku nebo vlek, se musí chovat tak, aby neohrožovali a neomezovali ostatní.
2. *Zvládnutí rychlosti a způsobu jízdy* – Lyžaři musí volit takový styl a rychlost jízdy, který jsou schopni bezpečně zvládnout. Je nutné dávat na žáky pozor, aby na sjezdovkách nejezdili nad své možnosti.
3. *Volba jízdni stopy* – Lyžaři musí volit takovou jízdni stopu a rychlost, která neomezuje ostatní sportovce na sjezdovce. Jízdni stopa by měla být co nejvíce pravidelná a předvídatelná.
4. *Předjíždění* – Pokud lyžař předjíždí ostatní lyžaře, musí být velmi opatrný na své okolí. Předjíždět musí v dostatečné vzdálenosti od jiného lyžaře, aby ho nesrazil v případě, že se druhý lyžař rozhodne náhle změnit směr, nebo styl jízdy. Zároveň nesmí ohrozit jiné lyžaře, kteří se nachází v jeho blízkosti.
5. *Vjíždění a rozjíždění* – Pokaždé, když se lyžař rozjíždí nebo vjíždí na sjezdovku, měl by brát ohled na ostatní, kteří na sjezdovce pokračují souvislou jízdou. Při rozjíždění by se měl každý lyžař rozhlédnout a rozjet se až ve chvíli, kdy svým rozjezdem neohrozí ostatní.
6. *Zastavení* – Zastavovat by lyžaři neměli na úzkých nebo nepřehledných úsecích sjezdovky, pokud zde zastavit musejí, tak pouze na nezbytně nutnou dobu a poté toto místo rychle opustit. Správné zastavení je na okraji sjezdovky, kde daný lyžař nejméně vadí ostatním a vždy na horizontu nebo nad horizontem sjezdovky. Lyžaři by se měli co nejvíce vyvarovat zastavování pod vrstevnicí kopce, kde je ostatní nemusí vůbec zaregistrovat.
7. *Stoupání a sestup* – Ke stoupání nebo sestupu po sjezdovce je nutné, aby se používal její okraj. Nikdo nesmí stoupat či sestupovat uprostřed sjezdovky, pokud to není bezprostředně nutné.

8. *Respektování značek* – Na sjezdovce se nachází několikero značek, které se musí za všech okolností dodržovat.
9. *Chování při úrazech* – Každý lyžař je povinen při zpozorovaném úrazu poskytnout první pomoc.
10. *Povinnost prokázání se* – Každý na horách by u sebe měl mít občanský průkaz (popřípadě jakýkoli jiný průkaz totožnosti) a kartičku zdravotní pojišťovny. Ty jsou potřeba zejména v momentě, kdyby se něco stalo (Horská služba ČR, 2013).

Je důležité žáky s těmito pravidly seznámit, nejlépe hned první den kurzu před prvním vstupem na sjezdovku. Lyžařský instruktor je povinen dbát na dodržování těchto pravidel svou svěřenou skupinou a měl by žáky stále kontrolovat.

Základem bezpečnosti na lyžařském kurzu ale nejsou pouze pravidla na sjezdovkách. Přece jen žáci se na sjezdových tratích nevyskytují celý den, ale pouze po určitou dobu. V rámci lyžařské turistiky je dobré, aby všichni účastníci družstva jeli za sebou v pravidelných rozestupech, které se zkracují při špatné viditelnosti až na dotek. Tempo se určuje podle nejméně zdatného žáka, aby mu ostatní z družstva neujížděli. Skupinu vždy vede i uzavírá zkušený běžkař (Gnad a kol., 2001).

Podle Kutáče a Navrátkové (2001) jsou zásadní následující pravidla pro pohyb na běžeckých tratích:

- V botách bez lyží nevstupujeme do lyžařské stopy.
- Pokud je vyznačen směr jízdy, pohybujeme se pouze po směru.
- Předbíhat a předjíždět můžeme zprava i zleva. Pokud by hrozilo nebezpečí úrazu, musí lyžař vpředu uvolnit stopu (použijeme volání „stopa“).
- Pohybují-li se proti sobě dva lyžaři, vyhýbají se vždy vpravo.
- Stoupající lyžař uvolňuje cestu sjíždějícímu.
- Při předjíždění a vyhýbání je nutné držet hole u těla.
- Lyžař dodržuje bezpečnou vzdálenost od jezdce před sebou a nezdržuje se na nepřehledných místech.

- Při zastavení nebo pádu je nutné co nejrychleji opustit stopu, aby nevadil přijíždícímu lyžaři.
- Je-li lyžař svědkem nehody, je povinen poskytnout první pomoc a oznámit případ Horské službě.

Dalšími pravidly pro užívání běžeckých tratí je zejména respektování značek a cedulí, ohleduplnost k ostatním, ale i k přírodě. Jízda ve správné stopě znamená jezdit v pravé stopě a bruslit na pravé straně. Také se musí brát ohled na běžkařskou techniku ostatních (Dygrín a kol., 2002). Při jízdě v družstvu jede za vedoucím družstva nejslabší žák, podle kterého se určuje tempo. Každý žák by měl mít stále na dohled žáka před sebou a zároveň by měl kontrolovat i svého následovníka, v případě, že by se opozdil. Na křižovatkách celé družstvo zastaví a čeká až bude pohromadě (Kutáč a Navrátková, 2005).

Všechny úrazy, které se na kurzu stanou, musí být evidovány v knize úrazů. Za jejich evidenci je zodpovědný vedoucí lyžařského kurzu.

1.6 Program a průběh kurzu

Přípravu programu kurzu má na starosti přímo vedoucí kurzu. Pro celkový plán kurzu je nutno znát a dodržovat platné osnovy MŠMT a školní vzdělávací plány. Na výběru a uspořádání jednotlivých činností se podílí zejména obsah výcviku, který může být buď sjezdový, běžecký nebo kombinovaný. Dále je důležité se zaměřit na faktory, kterými je délka kurzu, místo konání, kvalita sněhových podmínek a možnosti využití sjezdových, běžeckých a lanových tratí nebo třeba zručnost žáků a jejich materiální vybavení (Benešová a Štumbauer, 2004).

Kurz by měl probíhat podle předem stanoveného programu. Je možné ho upravovat například kvůli špatným klimatickým podmínkám nebo nedostatku sněhu.

Program kurzu by měl zahrnovat aktivity praktické výuky i výuky teoretické. Teoretická výuka je pořádána většinou na konci každého dne, zpravidla mezi odpolední praktickou výukou a večerí. Náplní jsou zejména přednášky o teorii lyžování, lyžařském vybavení a jeho historii a o mazání a údržbě sjezdových a běžeckých lyží, popřípadě snowboardů. Nejdůležitější je zejména seznámení žáků s bezpečností pohybu v horském prostředí. (Dostál a Polášková, 2021). Tato přednáška se zpravidla zařazuje na začátek celého lyžařského výcviku.

Samotný kurz začíná většinou shromážděním na předem určeném místě a hromadným odjezdem na místo konání kurzu. Před odjezdem vedoucí kurzu nebo někdo jím pověřený zkontroluje všechny potřebné dokumenty. Po příjezdu na místo se žáci ubytují a jsou seznámeni s pravidly chování na lyžařském kurzu a s pravidly chování na horské chatě, kde jsou ubytováni. Poté už po dobu kurzu žáky čeká praktická a teoretická výuka.

1.6.1 Praktická výuka

Lyžařský výcvik je zaměřen na sjezdové a běžecké lyžování. Zaměřuje se na rozvoj speciálních pohybových dovedností v terénních a sněhových podmínkách. Žáci jsou rozřazeni do družstev podle jejich dovednostní úrovně (Matošková, 2001). Každé družstvo se skládá maximálně z 15 žáků.

Rozřazení do družstev se dá provést dvěma základními způsoby:

1. Žáci sjíždějí ze svahu a instruktoři je rozřazují do družstev. Je dobré nechat žáky sjet alespoň dvakrát a poskytnout jim první jízdu zkušební. Samozřejmostí je, že úplní začátečníci toto sjíždění neabsolvují a zařazení do družstva pro začátečníky jsou automaticky.
2. Pro druhý způsob není potřeba žádné praktické ukázky. Vytvoříme žákům jednotlivá družstva a jejich popis. Například nikdy jsem na lyžích nestál, sjeďu každý svah, sjeďu jednoduchý svah, na příkrém se už bojím apod. Žáci se poté sami k jednotlivým družstvům zapisují dle jejich uvážení (Kutáč a Navrátková, 2005).

Poté, co úspěšně proběhlo rozřazení do družstev, začíná samotná výuka lyžování vedená instruktory. Instruktor hledá pro žáky vhodný svah k výuce, který odpovídá jejich dovednostem. Pro začátečníky je vhodný velmi mírný svah s dojezdem do dlouhé roviny nebo do protisvahu. Pro zkušenější volí instruktor náročnější terény (Kutáč a Navrátková, 2005).

Před zahájením jízdy instruktor zkontroluje připravenost svých svěřenců. V rámci výuky sjezdového lyžování je vhodné, aby žáci dodržovali určitá pravidla. Družstvo zastavuje na sjezdovce při jejím okraji tak, aby bylo dobře viditelné a nepřekáželo jiným lyžařům. Zároveň dojíždějící lyžař zastaví pod družstvem. Při rozjíždění se vyjíždí pouze z jedné strany, a to shora nebo zdola. Každý lyžař je povinen se podívat, zdali svým rozjezdem neohrozí projíždějící lyžaře. Při jízdě družstva za sebou je nutné, aby žáci dodržovali bezpečný rozestup (Kutáč a Navrátková, 2005).

U lyžařského kurzu se využívá nejčastěji metoda hromadné výuky. Dle Chrátkové (2021) jsou klíčové body:

- Podobná výzbroj a zkušenosti: Členové skupiny by měli mít podobnou lyžařskou výbavu (např. lyže s určitým poloměrem nebo běžecké lyže namazané na klasickou techniku) a podobné lyžařské dovednosti.
- Jednotný postup: Všichni účastníci plní stejné úkoly a instruktor řídí výuku celé skupiny současně.
- Pedagogické zásady: Instruktor stojí čelem k celé skupině při vysvětlování cvičení a dbá na vhodné umístění pro ukázkou cvičení.

Výhody hromadné výuky zahrnují snadnou kontrolu instruktora, efektivní předávání učiva a možnost koedukace. Nevýhodou je omezený individuální přístup a neschopnost přizpůsobit se různým úrovním dovedností (Chrátková, 2021).

Při výuce běžeckého lyžování také využíváme rozřazení žáků do družstev. Obvykle se využívá již vytvořených družstev pro sjezdové lyžování, protože obvykle žáci, kteří dobře ovládají lyže sjezdové se rychle naučí ovládat i ty běžecké. Žáci, kteří mají problém se sjezdovými lyžemi, budou mít pravděpodobně problém i s těmi běžeckými, které jsou pro ně ale velmi dobrou přípravou. Menší stabilita běžeckých lyží je v rámci přípravy k lyžování velkou výhodou, protože se žáci naučí ovládat předozadní rovnováhu a na lyžích si poté připadají více stabilní.

Je vhodné do výcviku zařadit hry a drobné soutěže, vyjížďky do terénu, lyžařskou turistiku a lyžařské závody, které většinou bývají závěrečným vyvrcholením každého zájezdu (Matošková, 2001). Lyžařskou turistikou je myšlen zejména válet na běžeckých lyžích, který je do programu kurzu zařazován jako půldenní nebo celodenní aktivita. Žáci zde uplatní nově získané pohybové dovednosti a seznámí se s tím, co taková lyžařská túra obnáší. Vedoucí kurzu plánuje výlet pouze v příznivém počasí za vhodných podmínek. Trasa musí být taková, aby ji spolehlivě zvládli všichni účastníci. (Kutáč a Navrátková, 2005)

Na závěr lyžařského kurzu se obvykle pořádají lyžařské závody. Pořádají se závody ve slalomu a v běhu na lyžích (Matošková, 2001).

1.6.2 Teoretická výuka

Na kurzu neprobíhá pouze výuka praktická, ale také teoretická. Ta se většinou uskuteční v rámci večerního programu formou přednášek, skupinových prací mezi žáky nebo formou videoprojekce. Na lyžařském výcviku základních škol se přednáší témata o zimním nebezpečí hor, lyžařské technologii, mazání lyží, technice a metodice sjíždění a zatáčení na lyžích, také o běhu na lyžích, historii lyžování a pravidlech lyžařských kurzů. Na středních školách se přednáší ta samá témata, která jsou opakována a rozšiřována. Přednášky by měly být stručné a přehledné a některá témata, jako je například mazání lyží, je vhodné spojit i s praktickou ukázkou (Matošková, 2001).

Dobře se v případě lyžařského kurzu hodí i využití videotechniky. Tu můžeme využít pro přednášená témata, nebo pro rozbor lyžařských dovedností žáků. V rámci praktické výuky natočíme každého žáka při konkrétní lyžařské činnosti, kterou chceme hodnotit. Po lyžování ve volném čase můžeme video s daným žákem projít a vytyčit mu správné a chybné momenty, které v pohybu dělá a dáme mu doporučení, jak pracovat na odstranění chyb (Suchomel, 2012).

Volné večery je pak vhodné doplnit nějakým zábavním programem, který si zajišťují sami studenti, nebo ve spolupráci s pedagogy.

2 Rešerše literatury

Na základě zvoleného tématu jsem studovala kromě odborné literatury i adekvátní práce, které se věnovaly podobné problematice a výzkumu.

Pročetla jsem bakalářskou práci, která se zabývá také organizací lyžařského kurzu na středních školách. Autorka práce (Kufová D.) se ve své práci zabývá organizací lyžařských kurzů na středních školách v Moravskoslezském kraji. Pro svůj výzkum zvolila anketní šetření, kdy se dotazovala několika středních škol, mezi nimiž rozlišila gymnázia, sportovní gymnázia, střední odborné školy a střední odborná učiliště. Dále jako součást práce zvolila i ukázkou zorganizovaného kurzu na gymnáziu Josefa Božka v Českém Těšíně (Kufová, 2020).

Dále jsem prošla bakalářskou práci „*Lyžařské kurzy na středních školách ve Středočeském kraji*“, jejíž autorkou je Hanáčková L. Autorka ve svém výzkumu použila anketu, kterou jí vyplňovali studenti středních škol. Pomocí této ankety mapovala zájem studentů o lyžařské výcvikové kurzy, který je dle jejich výsledků klesající (Hanáčková, 2022).

Binterová B. psala diplomovou práci na téma „*Lyžařské výcvikové kurzy na základních a středních školách v české republice*“. Jejím cílem bylo zmapovat tehdejší stav lyžařských kurzů na základních a středních školách a pro svůj výzkum použila anketní šetření a rozhovor. (Binterová, 2008).

Hraško P. se zabýval zhodnocením lyžařských kurzů na základních školách. V práci „*Komplexní hodnocení lyžařských výcvikových kurzů na základních školách v ČR*“ Zhodnotil kurzy v oblasti personální, organizační, bezpečnostní, metodické a ekonomické. Data k výzkumu získával pomocí anketního šetření (Hraško, 2015).

Česká školní inspekce v roce 2016 předložila tematikou zprávu s výsledky inspekční činnosti zaměřené na vzdělávání v tělesné výchově. Inspekční činnost byla realizována pomocí online dotazníku, kterého se zúčastnilo 509 středních škol, a prezenční návštěvě bylo podrobena 35 středních škol. Součástí dotazování bylo, zda školy organizují lyžařský výcvikový kurz a jestli v tuzemsku, nebo v zahraničí (Česká školní inspekce, 2016).

Pro svůj výzkum jsem zvolila státní a soukromá gymnázia na celém území České republiky, kdy mým hlavním cílem je porovnat jejich organizaci pomocí anketního šetření. Dílčími cíli

je například zjištění, zda soukromá gymnázia častěji přijímají externí instruktory, nebo zda častěji pořádají lyžařské výcvikové kurzy v zahraničí.

3 Cíle, úkoly práce a výzkumné otázky

3.1 Cíle práce

Cílem mé bakalářské práce je porovnat organizaci lyžařských kurzů na náhodně vybraných státních a soukromých gymnáziích v České republice.

Na základě hlavního cíle jsem si stanovila cíle dílčí:

1. Zjistit, zda soukromá gymnázia pořádají lyžařské kurzy v zahraničí častěji než gymnázia státní.
2. Zjistit, zda soukromá gymnázia přijímají častěji než státní gymnázia externí instruktory.
3. Zjistit, zda státní gymnázia mají více možností pro zapůjčení lyžařského vybavení žákům.
4. Zjistit jaké bezpečnostní vybavení na státních gymnáziích povinně po žácích vyžadují a jaké na soukromých gymnáziích.
5. Zjistit jakým způsobem poučují státní a soukromá gymnázia své studenty ohledně bezpečnosti na lyžařském výcvikovém kurzu.

3.2 Úkoly práce

- Stanovit si cíle práce.
- Prostudovat odbornou literaturu a následně ji zpracovat.
- Vytvořit anketu pro učitele tělesné výchovy na gymnáziích.
- Rozeslat anketu učitelům tělesné výchovy na náhodně vybraná gymnázia.
- Zpracovat a porovnat data z ankety a vyvodit z nich závěry.

3.3 Výzkumné otázky

Výzkumné otázky byly sestavovány na základě teoretických znalostí.

VO1: Pořádají soukromá gymnázia častěji než státní gymnázia lyžařské kurzy v zahraničí?

VO2: Přijímají soukromá gymnázia více a častěji externí instruktory na lyžařské výcvikové kurzy?

VO3: Mají státní gymnázia více než gymnázia soukromá možnosti pro zapůjčení lyžařského vybavení žákům pro účely lyžařského výcvikového kurzu?

VO4: Jaké bezpečnostní vybavení budou po žácích požadovat soukromá a státní gymnázia?

VO5: Jakým způsobem jsou studenti na lyžařském výcvikovém kurzu poučováni o bezpečnosti na státních gymnáziích a jakým na gymnáziích soukromých?

4 Metodika práce

Pro zpracování výzkumné části jsem využila kvantitativní metodu anketního šetření. Ke sběru dat jsem vytvořila internetovou anketu, která byla rozeslána na e-mailové adresy učitelům tělesné výchovy na státních a soukromých gymnáziích. Tyto adresy jsem vyhledala na stránkách jednotlivých škol. V anketě jsem se dožadovala odpovědi na konkrétní školu, ale vyhodnocení bylo zcela anonymní, o čemž byli respondenti informováni hned v úvodu ankety.

Součástí ankety bylo 19 otázek, z nichž 2 byly otevřené a ve zbylých uzavřených otázkách bylo u šesti na výběr z více odpovědí.

4.1 Charakteristika výzkumného souboru

Výzkumu se účastnili učitelé tělesné výchovy na gymnáziích napříč celou Českou republikou. Anketa byl rozeslán na několik státních i soukromých gymnázií a zpět se mi dostalo 47 odpovědí. Odpovídalo 31 učitelů ze státních gymnázií a 16 učitelů z gymnázií soukromých. Jedna z odpovědí ze soukromého gymnázia nebyla do výzkumu zařazena, protože v ní bylo již na počátku uvedeno, že daná škola nepořádá lyžařské výcvikové kurzy pro vyšší gymnázium a tím byla pro tento výzkum nevhodná.

4.2 Použité metody a sběr dat

K provedení svého výzkumu jsem využila metodu anketního šetření. Dotazníky a ankety patří mezi nejběžnější výzkumné techniky. Anketa sestává z pečlivě připravených otázek, které jsou systematicky uspořádány a na něž respondenti písemně odpovídají (Chrástka, 2016).

Cílem ankety je shromážďovat informace od velkého množství lidí. Její výhodou je, že je časově i finančně méně náročná ve srovnání s jinými metodami. Respondenti mohou odpovídat kdykoli a kdekoli, přičemž mají dostatek času na vyplnění (Hlad'o, 2011). Jedním z nedostatků je nemožnost výzkumníka objasnit otázku respondentovi v případě, že ji

nepochopí, což vyžaduje velmi srozumitelné formulování ankety. Zároveň mnohdy bývá návratnost anket relativně malá a odpovědi mohou být nepřesné (Skutil, 2011).

Podle Chrástky (2016) jsou klíčové požadavky na tvorbu ankety jasně a srozumitelně formulované otázky, jejich správné řazení, vyhýbání se otázkám typu „proč“ a poskytování jasných pokynů pro vyplňování. Anketa by měla být přizpůsobena cílové skupině respondentů a snadno pochopitelná, aby se předešlo různým interpretacím.

Otázky v anketním šetření se dají rozdělit na několik typů. Jsou jimi otázky uzavřené, polouzavřené, otevřené, testové a škálovací. Uzavřené otázky nabízejí určitý přesný typ odpovědí, ze kterých si respondent musí vybrat. Jsou snadno vyhodnotitelné, ale respondenta mohou mnohdy omezovat ve vyjádření názoru. Podobnou variantou jsou polouzavřené otázky, které kromě přesné odpovědi nabízí respondentovi i krátké písemné dovysvětlení. U otevřených otázek má respondent možnost vyjádřit svůj vlastní názor. U těchto otázek je ale mnohdy těžké jejich vyhodnocení. Testové otázky mohou být s výběrem odpovědí, přiřazovací, nebo doplňovací a škálovací otázky badatel koncipuje tak, aby respondent svoji odpověď vyjádřil určením polohy na škále (Skutil, 2011).

Pro můj výzkum jsem se rozhodla využít online metodu anketního šetření. Anketu jsem vytvořila pomocí Microsoft Forms a poté ji zaslala e-mailem učitelům tělesné výchovy na gymnáziích. E-mailové adresy jsem vyhledala na webových stránkách škol, které byly náhodně vybrány převážně pomocí portálu atlasskolstvi.cz. Respondenti odpovídali na 19 otázek, přičemž většina byla uzavřených a 2 otázky byly otevřené.

4.3 Analýza dat

Data, která byla z ankety získána, byla interpretována do anonymní podoby. Výsledky byly zpracovány pomocí tabulek a grafů Microsoft Excel. Výsledky byly znázorněny pomocí tabulek s absolutní a relativní četností a pomocí koláčových, nebo sloupcových grafů.

5 Výsledky

Výsledky anketního šetření byly zaznamenávány do grafů. Některé z grafů jsem pak rozdělila, aby z nich bylo patrné porovnání státních a soukromých gymnázií.

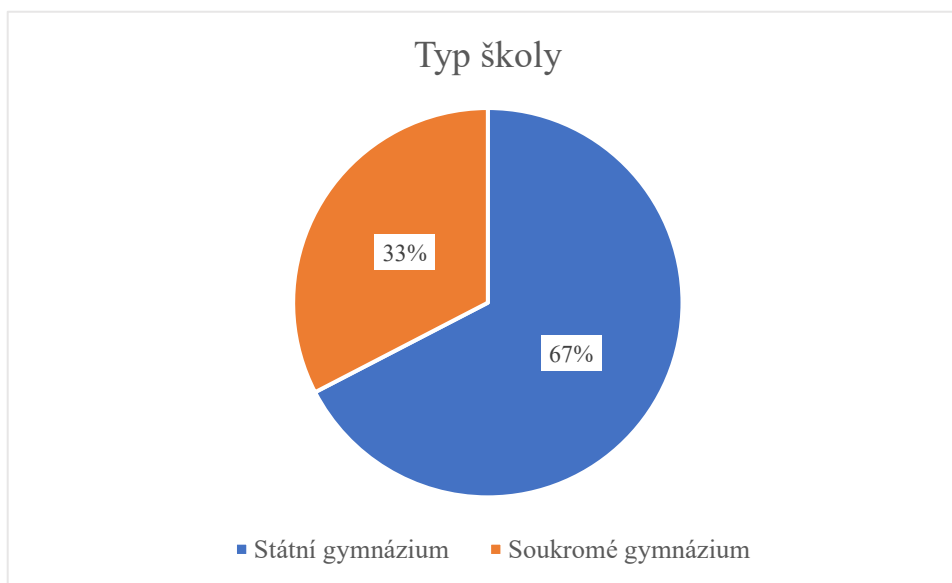
Otázka č. 1

Jaký je název vaší školy?

První otázka byla otevřená a byla zvolena pro mou vlastní orientaci v následném zpracování dat.

Tabulka 1: Typ školy, zdroj: vlastní

	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Státní gymnázium	31	67 %
Soukromé gymnázium	15	33 %
Celkem	46	100 %

Graf 1: Typ školy, zdroj: vlastní

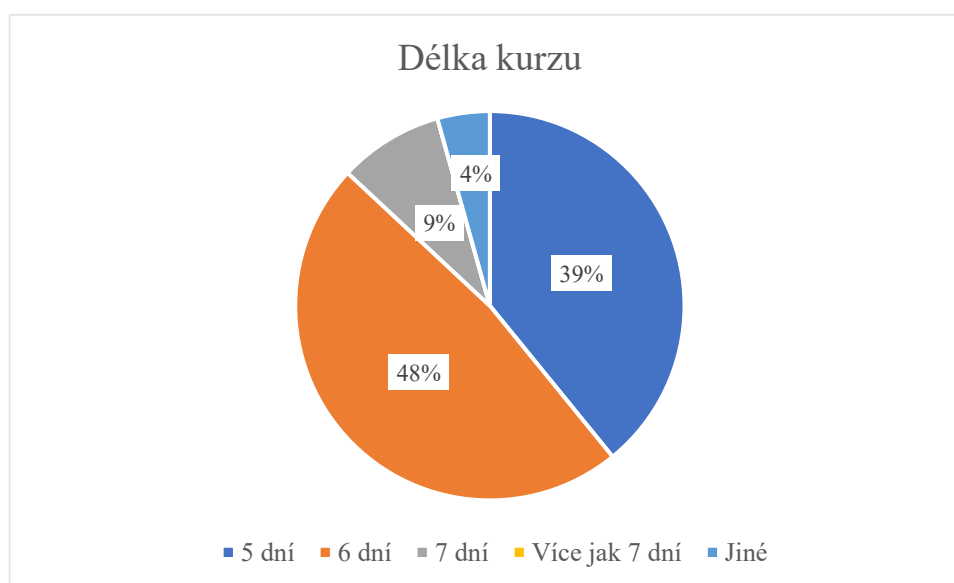
Z první otázky bylo zjištěno že na anketu dopovídalo celkem 46 respondentů, z čehož 31 bylo ze státních gymnázií a zbylých 15 z gymnázií soukromých.

Otázka č. 2

Jak dlouhý je váš lyžařský kurz?

Tabulka 2: Délka kurzu, zdroj: vlastní

	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
5 dní	18	39 %
6 dní	22	48 %
7 dní	4	9 %
Více jak 7 dní	0	0 %
Jiné	2	4 %
Celkem	46	100 %

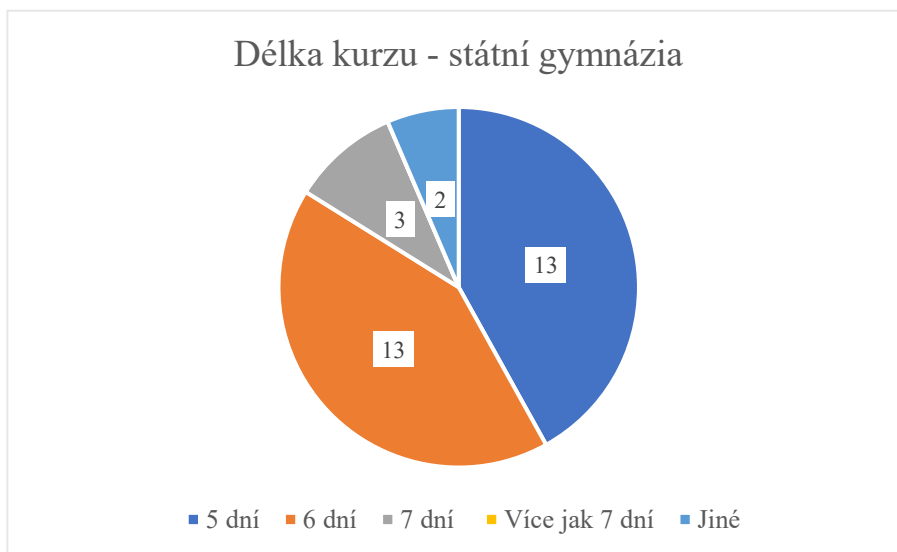

Graf 2: Délka kurzu, zdroj: vlastní

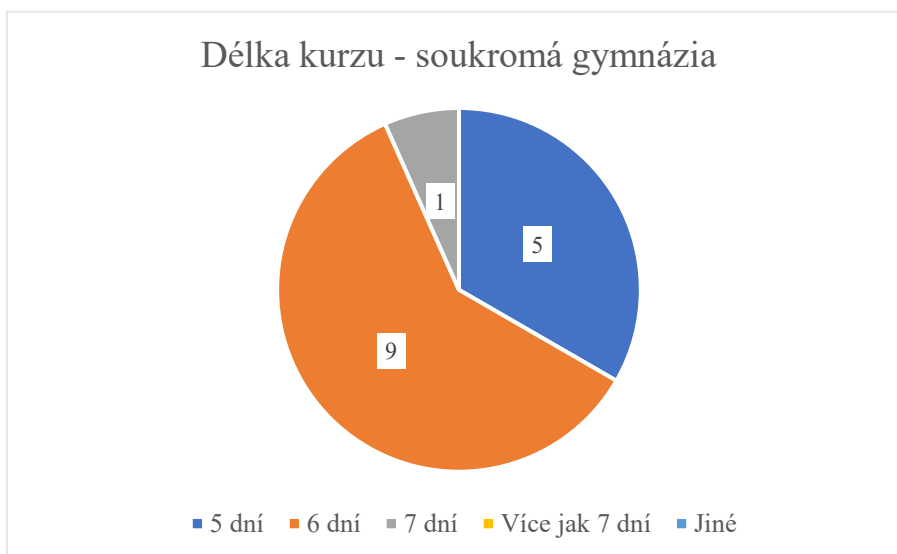
V druhé otázce jsem zjišťovala, jak dlouhé jsou lyžařské kurzy dotázaných gymnázií. Kolonku „jiné“ vyplnili dva respondenti a uvedli že pořádají kurzy na 4-5 dní. Z grafu je

vidět, že nejčastěji školy pořádají lyžařský výcvik na 6 dní. Odpovědělo tak 48 % dotázaných škol. Naopak nejméně se jezdí na 7 dní.

Na grafu je zobrazeno srovnání státních a soukromých gymnázií, ze kterého je patrné, že výsledky státních gymnázií vyšly shodně pro pětidenní a šestidenní kurzy, zatímco u soukromých gymnázií šestidenní kurzy převažují. Naopak sedmidenní lyžařský výcvik podle výsledků trochu více pořádají gymnázia státní.

Graf 3: Délka kurzu – státní gymnázia, zdroj: vlastní

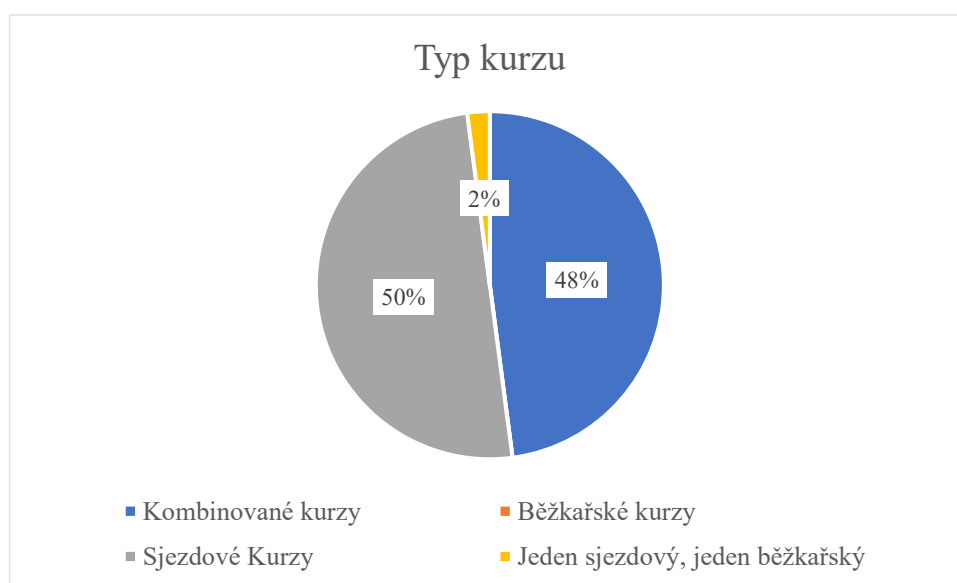
Graf 4: Délka kurzu – soukromá gymnázia, zdroj: vlastní

Otázka č. 3

Pořádáte čistě běžkařské, nebo čistě sjezdové kurzy?

Tabulka 3: Typ kurzu, zdroj: vlastní

	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Kombinované kurzy	23	48 %
Běžkařské kurzy	0	0 %
Sjezdové Kurzy	24	50 %
Jeden sjezdový, jeden běžkařský	1	2 %
Celkem	46	100 %

Graf 5: Typ kurzu, zdroj: vlastní

Z třetí otázky vyplívá, že gymnázia pořádají v podstatě stejně často lyžařské kurzy pouze sjezdové a lyžařské kurzy kombinované, jejichž náplní je jak sjezdové lyžování, tak lyžování běžecké. Tato otázka mě vyvedla z mého předpokladu, protože jsem se domnívala, že převládat budou lyžařské kurzy kombinované. Jak soukromá, tak státní gymnázia se od

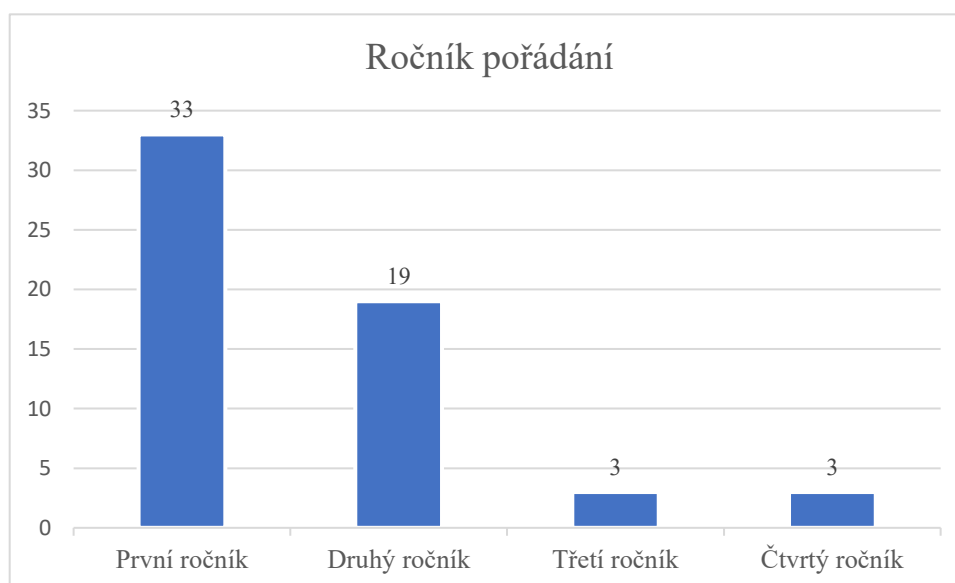
tohoto celkového porovnání neliší. Jeden z dotazovaných učitelů ze státního gymnázia uvedl, že pořádají dva výcvikové kurzy, z toho jeden je sjezdový a druhý je běžkařský.

Otázka č. 4

Pro jaký ročník pořádáte lyžařský výcvikový kurz?

Tabulka 4: Ročník pořádání, zdroj vlastní

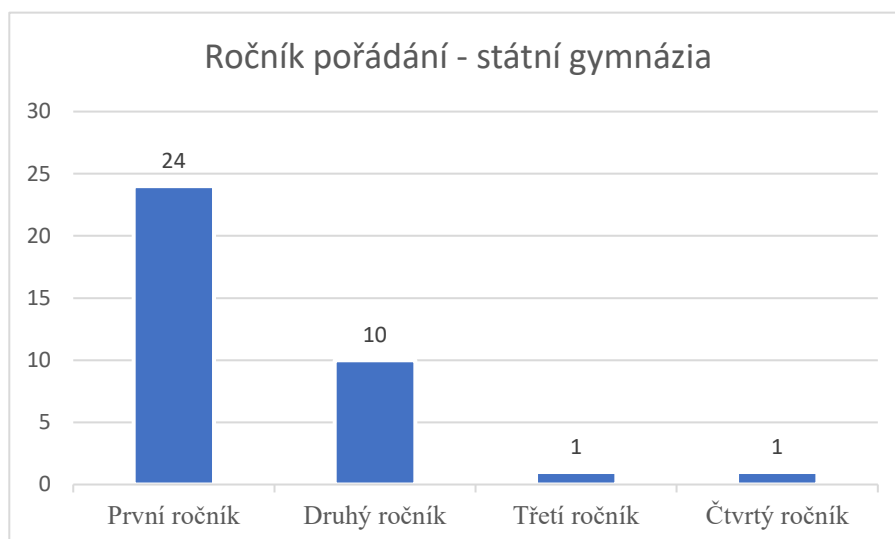
	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
1. ročník	33	57 %
2. ročník	19	33 %
3. ročník	3	5 %
4. ročník	3	5 %
Celkem	58	100 %

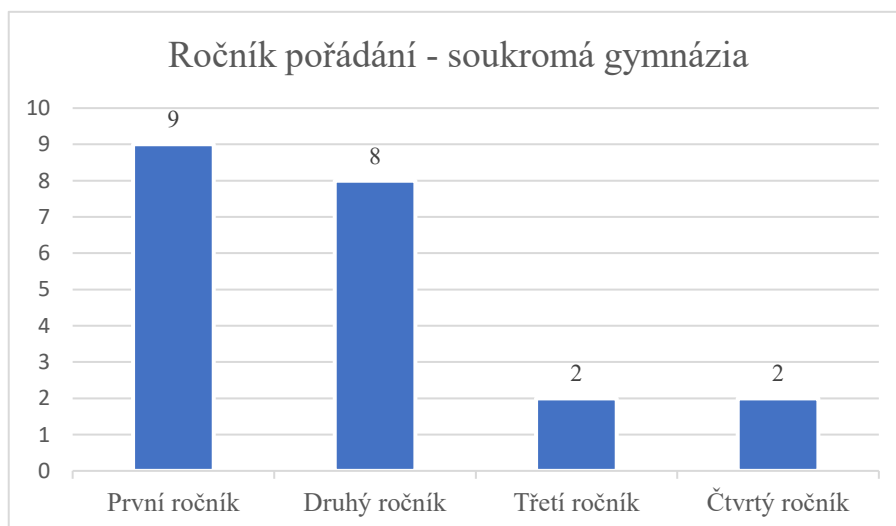
Graf 6: Ročník pořádání, zdroj vlastní

V této otázce bylo na výběr z více možných odpovědí. Ze sloupcového grafu jde vidět, že většina dotazovaných odpověděla, že pořádají lyžařský výcvikový kurz pro první ročník studia a druhým nejčastějším je druhý ročník studia. Celkem 3 dotazovaní uvedli, že pořádají lyžařské kurzy v každém ročníku studia a další 3 uvedli, že pořádají kurz v prvním a v druhém ročníku.

Níže je ve sloupcových grafech znázorněno porovnání mezi státními a soukromými gymnázii. Zatímco u státních gymnáziích převažuje pro pořádání lyžařského kurzu první ročník studia, mezi soukromými gymnázii jsou odpovědi mezi prvním a druhým ročníkem téměř shodné.

Graf 7: Ročník pořádání – státní gymnázia, zdroj: vlastní

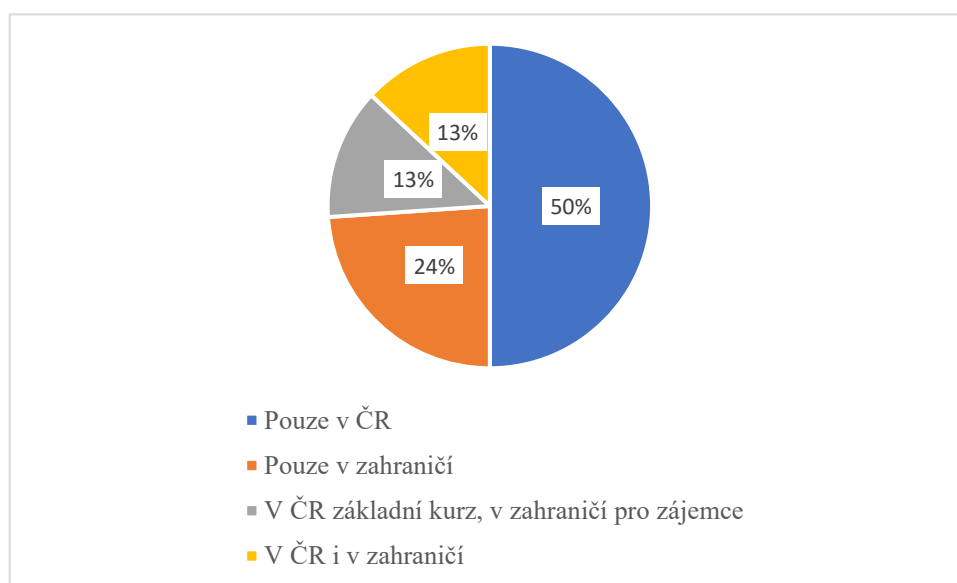
Graf 8: Ročník pořádání – soukromá gymnázia, zdroj: vlastní

Otázka č. 5

Pořádáte lyžařský kurz v ČR nebo v zahraničí?

Tabulka 5: Místo pořádání, zdroj: vlastní

	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Pouze v ČR	23	50 %
Pouze v zahraničí	11	24 %
V ČR i v zahraničí	6	13 %
V ČR základní LVK, v zahraničí kurz pro zájemce	6	13 %
Celkem	46	100 %

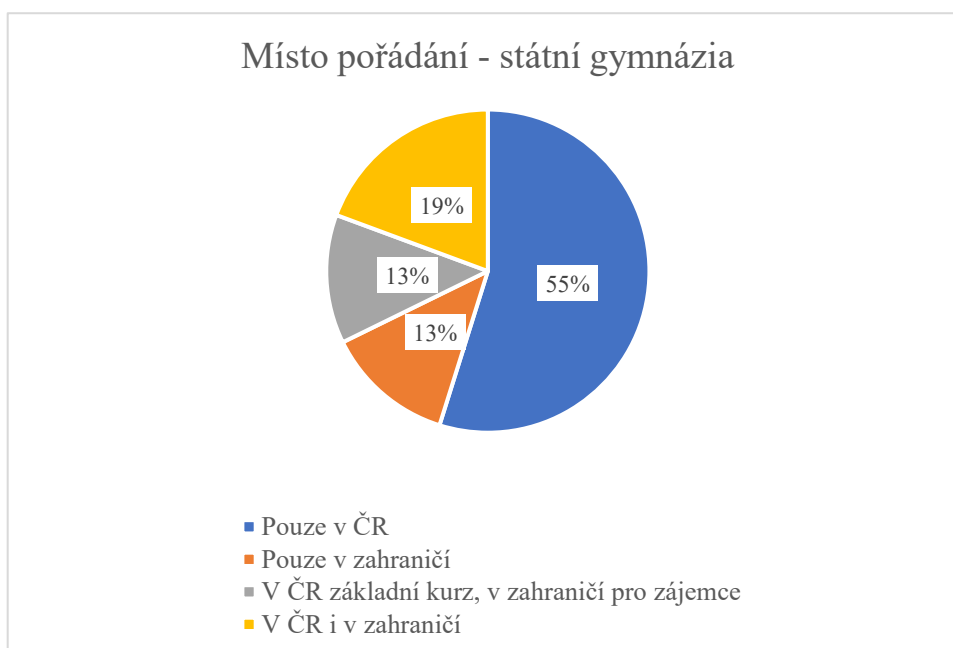

Graf 9: Místo pořádání, zdroj: vlastní

Cílem této otázky bylo zjistit, zda dotazované školy jezdí na lyžařské výcvikové kurzy do zahraničí a porovnat mezi sebou právě státní a soukromá gymnázia. Z celkového počtu dotazovaných škol jsem zjistila, že 23 škol s relativní četností 50 % pořádá lyžařské kurzy pouze v České republice. Čtvrtina škol s relativní četností 24 % jezdí na lyžařské kurzy do

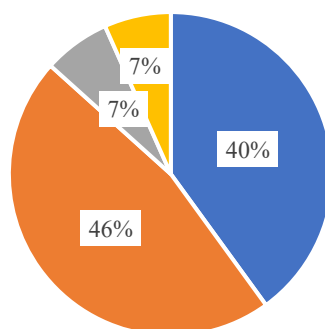
zahraničí. Kurzy jak u nás, tak v zahraničí pořádá 6 škol s relativní četností 13 % a stejný počet škol pořádá v České republice základní lyžařský výcvikový kurz a v zahraničí poté pořádají volitelné kurzy pro zájemce.

Níže v koláčových grafech je vidět porovnání soukromých a státních gymnázií v otázce č. 5. Státní gymnázia pořádají lyžařský výcvik nejvíce pouze v České republice, a to s relativní četností 55 %. S relativní četností 13 % pořádají státní gymnázia zájezdy pouze do zahraničí. Naopak u soukromých gymnázií jsou častější lyžařské kurzy v zahraničí, a to s relativní četností 46 %. Naopak 6 respondentů s relativní četností 40 % uvedlo, že pořádají kurzy pouze u nás. Za soukromá gymnázia vždy jeden respondent odpověděl kladně u zbylých dvou možnostech. Naopak 6 učitelů státních gymnázií s relativní četností 19 % uvedlo, že lyžařský výcvik organizují jak v zahraničí, tak v České republice. A poslední skupina s relativní četností 13 % uvedla, že u nás pořádají základní kurz lyžařského výcviku a v zahraničí poté pořádají kurzy pro zájemce.

Graf 10: Místo pořádání – státní gymnázia

Místo pořádání - soukromá gymnázia

- Pouze v ČR
- Pouze v zahraničí
- V ČR základní kurz, v zahraničí pro zájemce
- V ČR i v zahraničí

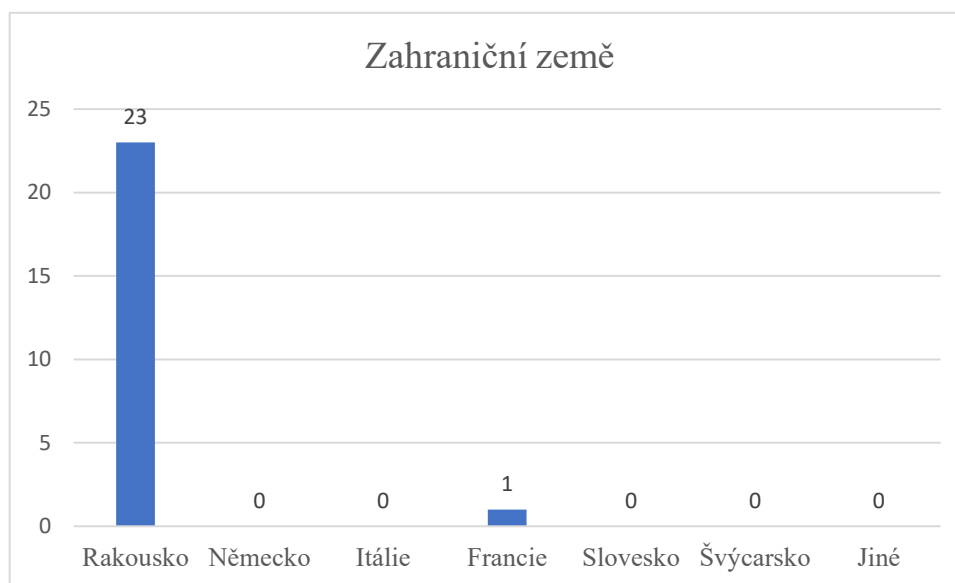
Graf 11: Místo pořádání – soukromá gymnázia, zdroj: vlastní

Otázka č. 6

Pokud v zahraničí, kde?

Tabulka 6: Zahraniční země, zdroj: vlastní

	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Rakousko	22	96 %
Německo	0	0 %
Itálie	0	0 %
Francie	1	4 %
Slovensko	0	0 %
Švýcarsko	0	0 %
Jiné	0	0 %
Celkem	23	100 %

Graf 12: Zahraniční země, zdroj: vlastní

Šestá otázka se dotazovala respondentů, kteří v minulé otázce odpověděli, že se studenty na lyžařský kurz jezdí do zahraničí, v jaké zemi kurzy pořádají. Při vytváření ankety jsem

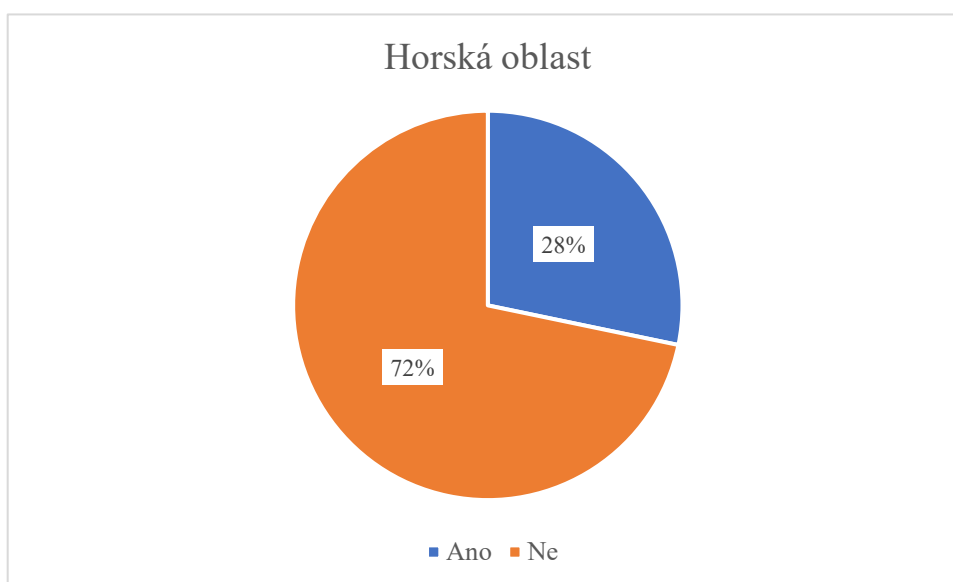
očekávala poměrně vyšší diverzitu odpovědí, ale moje předpoklady byly mylné. 23 dotazovaných učitelů uvedlo, že pro lyžařský kurz v zahraničí volí rakouské Alpy. Z těchto 23 respondentů jeden učitel ze soukromého gymnázia uvedl, že kromě Rakouska jezdí studenti i do Francie.

Otázka č. 7

Jste škola v horské oblasti, která má v blízkosti vhodné podmínky pro naplnění lyžařského kurzu?

Tabulka 7: Horská oblast, zdroj: vlastní

	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Ano	13	28 %
Ne	33	72 %
Celkem	46	100 %

Graf 13: Horská oblast, zdroj: vlastní

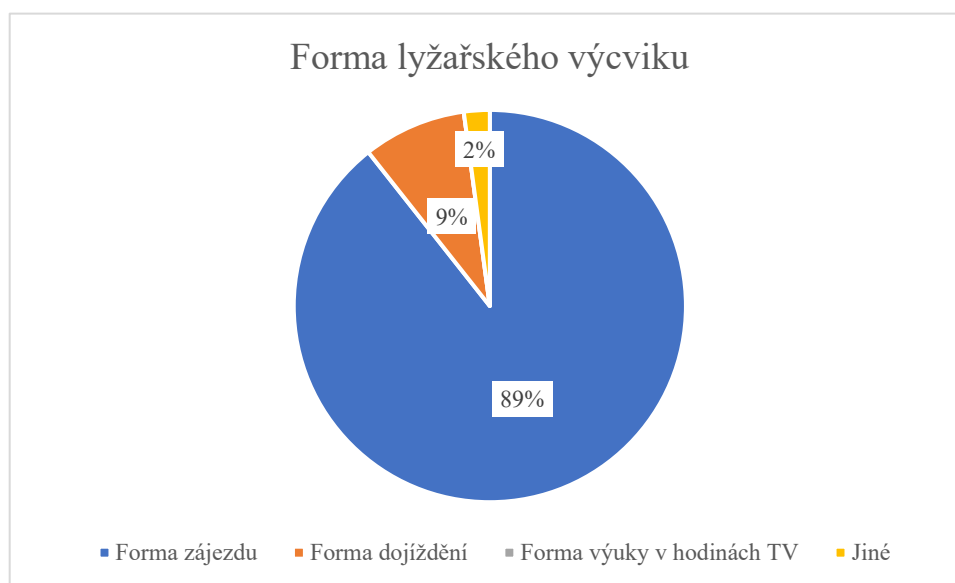
Tato otázka byla zvolena jako úvod pro otázku následující, která se ptá na formu pořádaného lyžařského výcviku. Výše z grafu je vidět, že zhruba jedna čtvrtina dotazovaných gymnázií jsou školy v horské oblasti, které mají vhodné podmínky pro pořádání lyžařského kurzu ve svém okolí. Pouze jedno z dotazovaných gymnázií v horských oblastech je soukromé.

Otázka č. 8

Jakou formu má vámi pořádaný lyžařský výcvikový kurz?

Tabulka 8: Formy lyžařského kurzu, zdroj: vlastní

	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Forma zájezdu	41	89 %
Forma dojíždění	4	9 %
Forma výuky v hodinách TV	0	0 %
Jiné	1	2 %
Celkem	46	100 %

Graf 14: Forma lyžařského kurzu, zdroj: vlastní

V osmé otázce jsem se dotazovala, jakou formu lyžařské kurzy pořádané danými gymnázii mají. Forma zájezdu je nejčastější. S ubytováním a stravováním přímo v místě kurzu pořádají školy lyžařské kurzy s relativní četností 89 % a jedná se o 41 dotazovaných škol. Formu dojíždění volí pouze 4 školy s relativní četností 9 %. Do pole odpovědi *Jiné*

odpověděl pouze jeden respondent a to tak, že formou dojíždění pořádají základní lyžařský výcvikový kurz a formou zájezdu pořádají pro zájemce kurz v zahraničí.

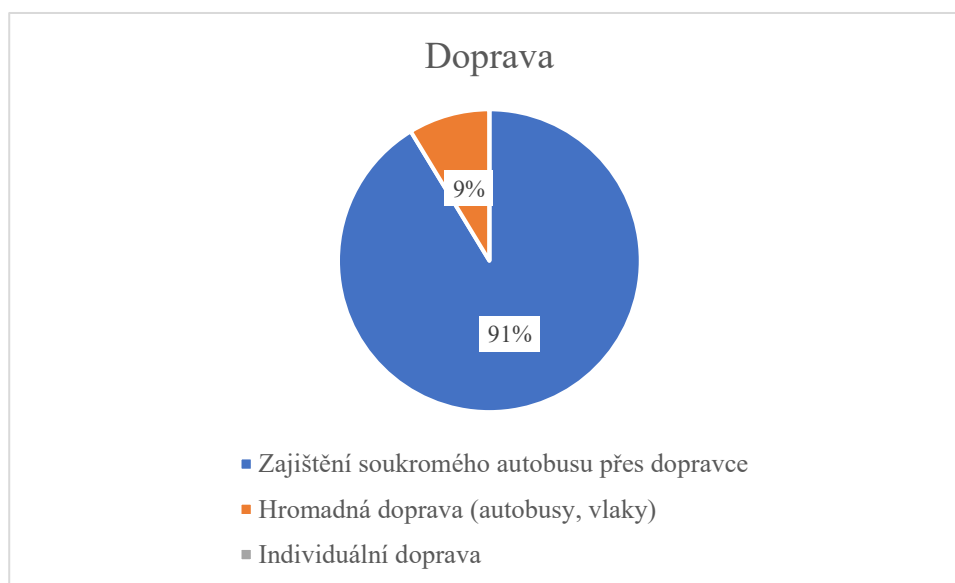
V porovnání s otázkou předešlou lze vyvodit, že pouze 4 gymnázia v horských oblastech z původních 13 pořádají lyžařský kurz formou dojíždění. Ani jedna z těchto škol není soukromá.

Otázka č. 9

Jakou formu dopravy volíte pro příjezd na místo konání kurzu?

Tabulka 9: Doprava, zdroj: vlastní

	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Zajištění soukromého autobusu přes dopravce	42	91 %
Hromadná doprava (autobusy, vlaky)	4	9 %
Individuální doprava	0	0 %
Celkem	46	100 %

Graf 15: Doprava, zdroj: vlastní

Většina dotázaných učitelů s relativní četností 91 % zvolila, že na lyžařský kurz se dopravují soukromým autobusem, který zařizují přes dopravce. Pouze 4 z dotázaných uvedli, že k přepravě žáků na lyžařský kurz využívají hromadnou dopravu. Nikdo z dotázaných nevyužívá dopravu individuální.

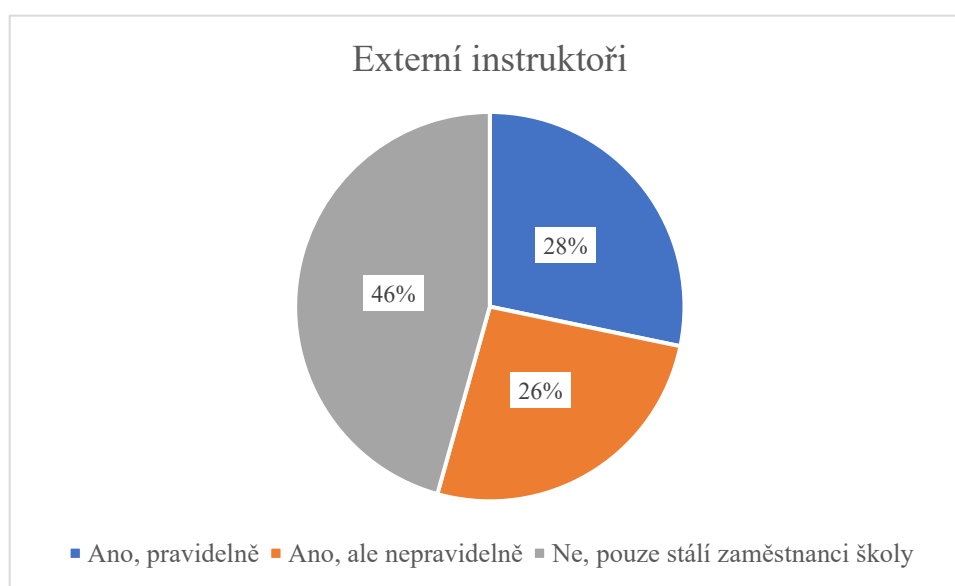
V porovnání státních a soukromých gymnázií se odpovídalo přesně napůl. 2 státní gymnázia a 2 soukromá gymnázia se na lyžařské kurzy dostávají hromadnou dopravou.

Otázka č. 10

Jezdí na lyžařské kurzy externí instruktoři?

Tabulka 10: Externí instruktoři, zdroj: vlastní

	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Ano, pravidelně	13	28 %
Ano, ale nepravidelně	12	26 %
Ne, pouze stálí zaměstnanci školy	21	46 %
Celkem	46	100 %

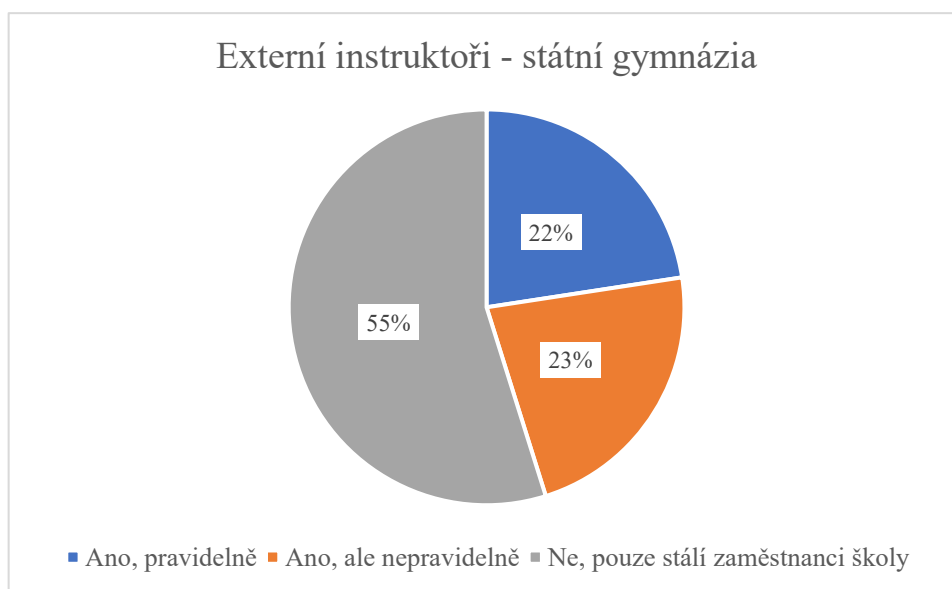

Graf 16: Externí instruktoři, zdroj: vlastní

V desáté otázce jsem se dotazovala na přítomnost externích instruktorů na lyžařském kurzu. 21 respondentů odpovědělo, že na lyžařské kurzy externí instruktory nepřijímá. Celkem 25 učitelů s relativní četností 54 % uvedlo, že na lyžařské výcvikové kurzy externí instruktory přijímají. Pouze 13 škol z těchto 25 přijímá externí instruktory na lyžařské kurzy pravidelně a 12 škol s relativní četností 26 % si externí instruktory zve nepravidelně.

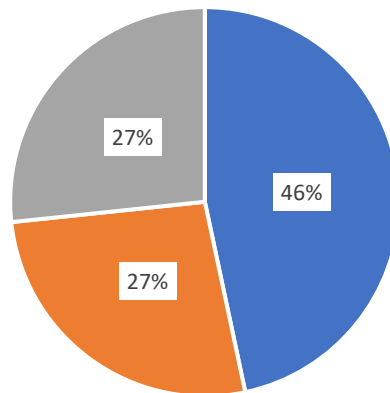
Porovnání mezi státními a soukromými gymnázii je vidět níže v koláčových grafech. Na státních školách převažuje přítomnost pouze stálých zaměstnanců školy. 17 respondentů s relativní četností 55 % totiž uvedlo, že na jejich kurzy žádní externí instruktoři nejezdí. Celkem 14 dotázaných ze státních gymnázií zvolili, že na lyžařské kurzy externisty přijímají. Polovina z nich uvedla, že přijímají externí instruktoře pravidelně.

Na soukromých gymnáziích rapidně převažuje přítomnost externích instruktorů. Celkem na 11 soukromých gymnáziích z 15 dotazovaných přijímají externí instruktoře pro účely lyžařského výcvikového kurzu. Z toho 7 škol s relativní četností 46 % přijímají externí instruktoře pravidelně a 4 školy s relativní četností 27 % nepravidelně. Pouze 4 dotazovaní uvedli, že na lyžařské kurzy jezdí pouze stálí zaměstnanci školy.

Graf 17: Externí instruktoři – státní gymnázia, zdroj: vlastní

Externí instruktoři - soukromá gymnázia

■ Ano, pravidelně ■ Ano, ale nepravidelně ■ Ne, pouze stálí zaměstnanci školy

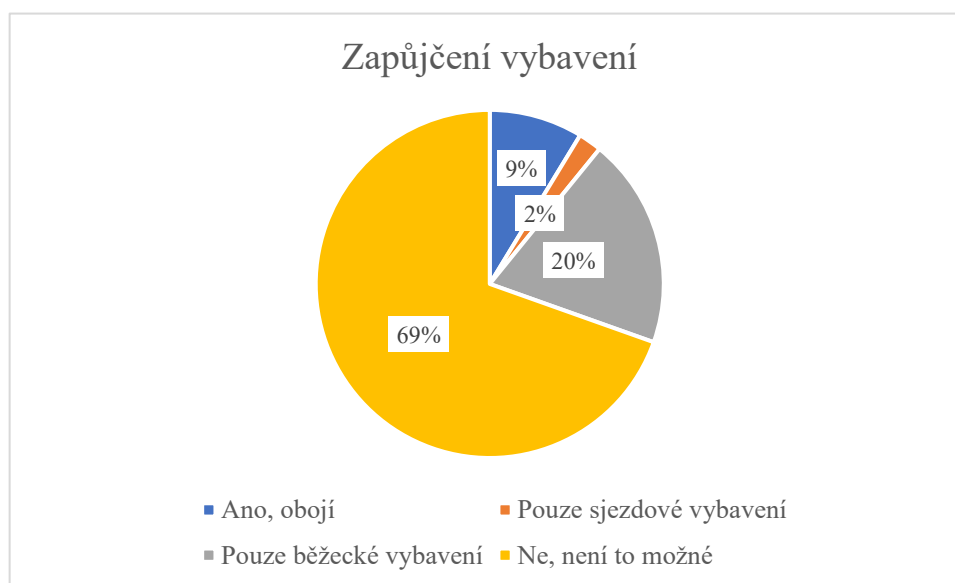
Graf 18: Externí instruktoři – soukromá gymnázia, zdroj: vlastní

Otázka č. 11

Máte ve škole možnost zapůjčení sjezdového a běžeckého vybavení?

Tabulka 11: Zapůjčení vybavení, zdroj: vlastní

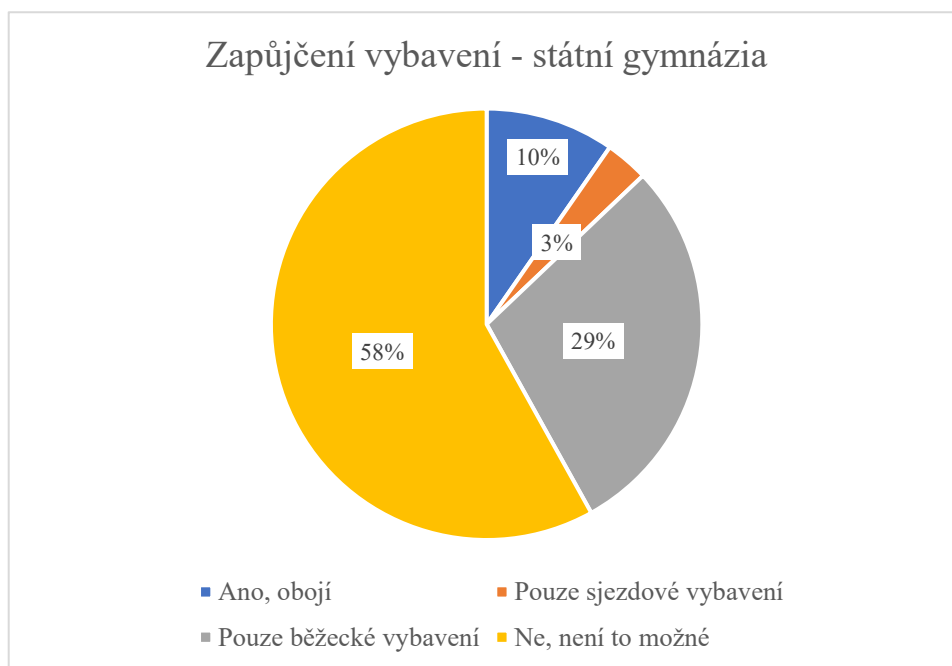
	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Ano, obojí	4	9 %
Pouze sjezdové vybavení	1	2 %
Pouze běžecké vybavení	9	20 %
Ne, není to možné	32	69 %
Celkem	46	100 %

Graf 19: Zapůjčení vybavení, zdroj: vlastní

Dále jsem se dotazovala, zdali školy půjčují lyžařské vybavení svým žákům pro účely lyžařského kurzu. Z výše přiloženého grafu vidíme, že většina škol žádné vybavení žákům nepůjčuje. Tuto odpověď uvedlo 32 učitelů s relativní četností 69 %. 14 gymnázií lyžařské vybavení půjčuje, ale pouze 4 jsou schopné zapůjčit vybavení jak sjezdové, tak běžecké. Pouze sjezdové vybavení půjčují na jedné škole z dotazovaných a 9 učitelů uvedlo, že jsou schopni žákům zapůjčit jen běžecké lyže.

V porovnání státních a soukromých škol je vidět velmi velký rozdíl. Ani jedno soukromé gymnázium z dotazovaných nemá možnost zapůjčit žákům ani sjezdové, ani běžecké vybavení. Hodnoty státních gymnázií tedy odráží hodnoty všech škol z grafu č. 19.

Graf 20: Zapůjčení vybavení – státní gymnázia, zdroj: vlastní

Graf 21: Zapůjčení vybavení – soukromá gymnázia, zdroj: vlastní

Otázka č. 12

Je součástí vašeho kurzu i výuka snowboardingu pro skupiny žáků, které mají zájem?

Tabulka 12: Výuka snowboardingu, zdroj: vlastní

	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Ano, je o ní pravidelně zájem ze strany žáků	38	83 %
Ano, ale není o ní zájem ze strany žáků	1	2 %
Ne, ale je o ní zájem ze strany žáků	0	0 %
Ne, není o ní zájem ze strany žáků	0	0 %
Ne, není pro ni dostatek kvalifikovaných instruktorů	4	9 %
Ne, nenabízíme výuku snowboardingu	3	6 %
Celkem	46	100 %

Graf 22: Výuka snowboardingu, zdroj: vlastní

Dvanáctá otázka byla položena, abych zjistila, zda školy nabízejí pro žáky v případě zájmu i výuku snowboardingu. Většina škol s relativní četností 83 % odpověděla, že výuku snowboardingu nabízí a žáci o ni pravidelně projevují zájem. 3 respondenti s relativní četností 6 % uvedli, že výuku snowboardingu pro své žáky vůbec neumožňují. Dále 4 učitelé zvolili že nepořádají výuku snowboardingu, protože pro ni nemají dostatek kvalifikovaných instruktorů a jeden učitel uvedl, že snowboarding neučí, protože o něj žáci nejeví zájem.

Pouze jedno soukromé gymnázium z 15 dotazovaných uvedlo, že nepořádají výuku snowboardingu, a to z důvodu nedostatku kvalifikovaných instruktorů.

Otázka č. 13

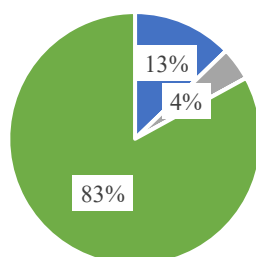
Pořádáte volitelné lyžařské kurzy pro zájemce mimo základní LVK?

Tabulka 13: Volitelné kurzy, zdroj: vlastní

	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Ano, pořádáme volitelný kurz sjezdového lyžování	6	13 %
Ano, pořádáme volitelný kurz běžeckého lyžování	0	0 %
Ano, pořádáme volitelný kurz snowboardingu	2	4 %
Ano, pořádáme volitelný kurz skialpinismu	0	0 %
Ano pořádáme volitelné kurzy kombinované formy	0	0 %
Ne, nepořádáme volitelné kurzy	39	83 %
Celkem	46	100 %

Na třináctou otázku učitelé většinou odpovídali, že žádné volitelné kurzy nepořádají. Pouze 6 škol s relativní četností 13 % odpovědělo, že pořádá pro zájemce volitelný kurz sjezdového lyžování, z toho jedna škola byla soukromá. 2 státní gymnázia s relativní četností 4 % k tomu uvedli, že pořádají volitelný kurz snowboardingu.

Volitelné kurzy

- Ano, pořádáme volitelný kurz sjezdového lyžování
- Ano, pořádáme volitelný kurz běžeckého lyžování
- Ano, pořádáme volitelný kurz snowboardingu
- Ano, pořádáme volitelný kurz skialpinismu
- Ano pořádáme volitelné kurzy kombinované formy
- Ne, nepořádáme volitelné kurzy

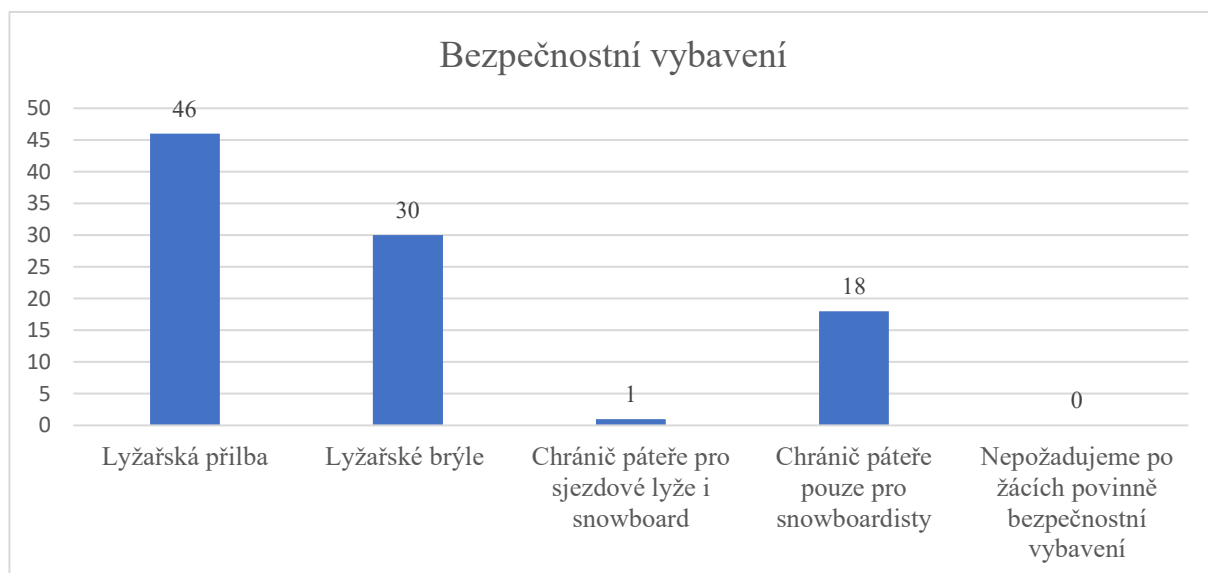
Graf 23: Volitelné kurzy, zdroj: vlastní

Otázka č. 14

Které z ochranných vybavení je pro žáky povinné?

Tabulka 14: Bezpečnostní vybavení, zdroj: vlastní

	Absolutní četnost	Relativní četnost
Lyžařská přilba	46	48 %
Lyžařské brýle	30	32 %
Chráníč páteře pro sjezdové lyže i snowboard	1	1 %
Chráníč páteře pouze pro snowboardisty	18	19 %
Nepožadujeme po žácích povinně bezpečnostní vybavení	0	0 %
Celkem	95	100 %

Graf 24: Bezpečnostní vybavení, zdroj: vlastní

V této otázce jsem se tázala, jaké bezpečnostní vybavení školy povinně po žácích vyžadují. Velmi mile mě překvapilo zjištění, že ani jedno z dotázaných gymnázií neodpovědělo, že po žácích žádné vybavení povinně nevyžadují. Naopak všechny dotázané školy uvedly, že po žácích povinně vyžadují bezpečnostní lyžařskou přilbu. 30 respondentů uvedlo, že požadují po studentech i lyžařské brýle.

19 učitelů uvedlo, že vyžadují společně s lyžařskou přilbou i chránič páteře pro snowboardisty a z toho v jednom případě vyžadují chránič páteře i pro sjezdové lyžaře. V porovnání s dvanáctou otázkou, která se dotazovala na výuku snowboardingu, přesně polovina gymnázií, která výuku snowboardingu nabízí, požaduje po žácích povinně chránič páteře.

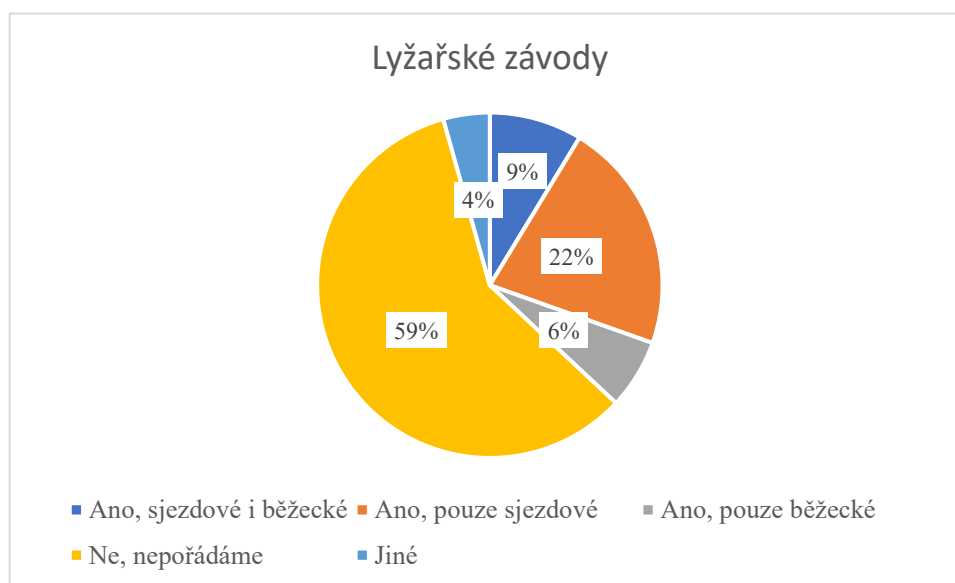
Data státních i soukromých gymnázií odpovídají celkovému zhodnocení všech škol a nijak výrazně se od sebe neliší.

Otázka č. 15

Pořádáte na konci kurzu lyžařské závody?

Tabulka 15: Lyžařské závody, zdroj vlastní

	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Ano, sjezdové i běžecké	4	9 %
Ano, pouze sjezdové	10	22 %
Ano, pouze běžecké	3	6 %
Ne, nepořádáme	27	59 %
Jiné	2	4 %
Celkem	46	100 %

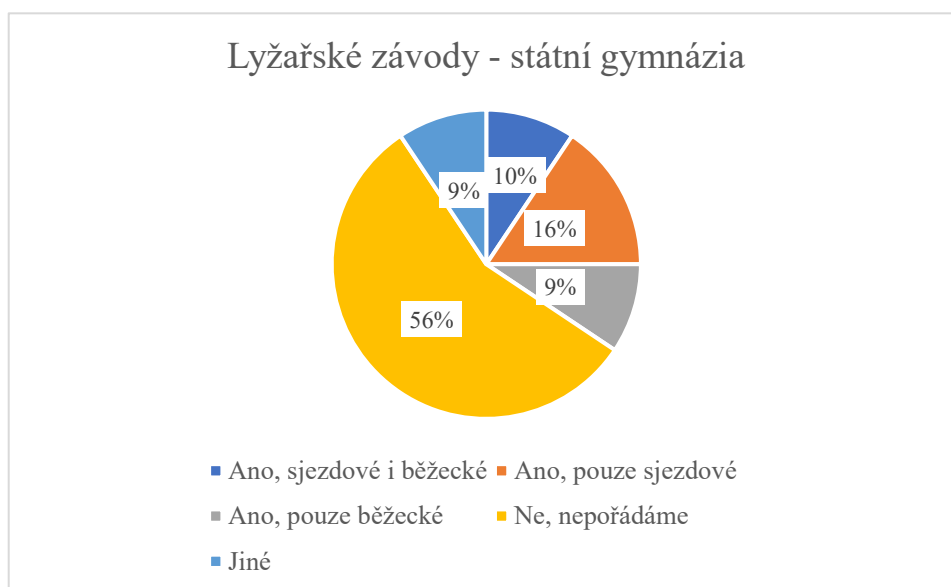
Graf 25: Lyžařské závody, zdroj: vlastní

V této otázce jsem zjišťovala, zda dotázaná gymnázia pořádají na konci kurzu lyžařské závody. Nejvíce škol, celkem 27 s relativní četností 59 % odpovědělo že nepořádají. Celkem 17 gymnázií lyžařské závody pro své studenty pořádá, z toho nejčastěji pořádají gymnázia závody na sjezdových lyžích, a to s relativní četností 22 % ze všech dotázaných škol.

9 dotázaných respondentů uvedlo, že pořádají na konci kurzu závody jak ve sjezdovém lyžování, tak v lyžování běžeckém a 3 uvedli, že pořádají závody pouze v běžeckém lyžování.

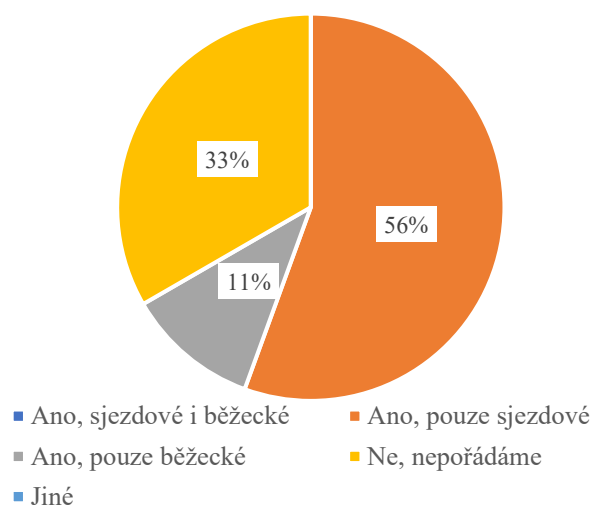
V kolonce *Jiné* jeden z učitelů uvedl, že sjezdové závody zařazují na lyžařský výcvikový kurz pouze pokud jsou pro to vhodné podmínky a druhý uvedl, že zařazují závody v běžeckém lyžování, ale pouze někteří instruktoři.

V porovnání mezi státními a soukromými gymnázii vidíme, že dotazovaná soukromá gymnázia pořádají buď závody ve sjezdovém lyžování, nebo v lyžování běžeckém, ale ne v obojím. Zároveň u dotazovaných soukromých gymnázií převažují v odpovědích respondentů, že pořádají závody ve sjezdovém lyžování, zatímco u gymnázií státních celkově převažuje nepořádání jakýchkoli závodů.

Graf 26: Lyžařské závody – státní gymnázia, zdroj: vlastní

Lyžařské závody - soukromá gymnázia

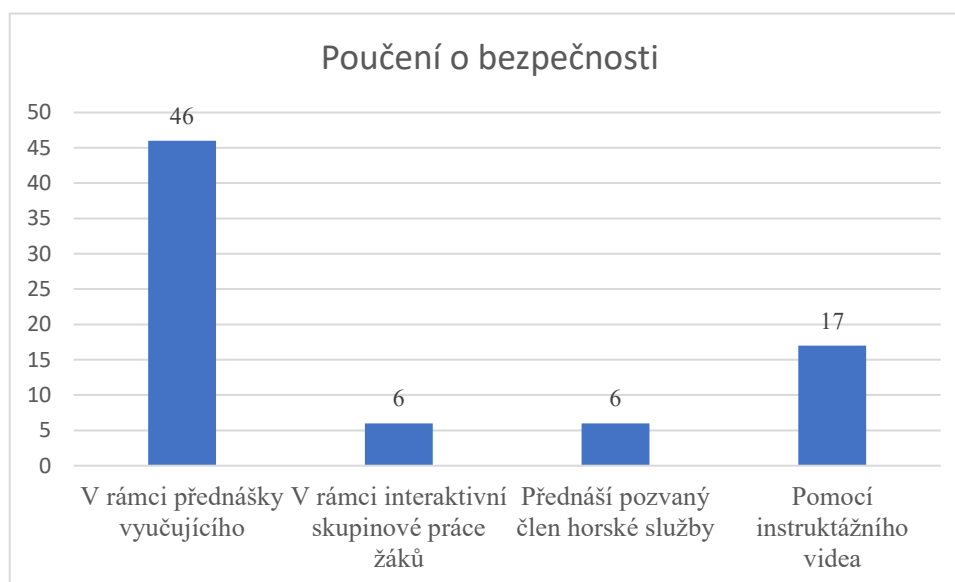
Graf 27: Lyžařské závody – soukromá gymnázia, zdroj: vlastní

Otázka č. 16

Jakým způsobem poučujete žáky na lyžařském kurzu ohledně bezpečnosti?

Tabulka 16: Poučení o bezpečnosti, zdroj: vlastní

	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
V rámci přednášky vyučujícího	46	61 %
V rámci interaktivní skupinové práce žáků	6	8 %
Přednáší pozvaný člen horské služby	6	8 %
Pomocí instruktážního videa	17	23 %
Celkem	75	100 %

Graf 28: Poučení o bezpečnosti, zdroj: vlastní

Dotazovala jsem se jakým způsobem poučují učitelé a instruktoři své studenty ohledně bezpečnosti. Všechny dotazované školy uvedly, že poučují pomocí přednášky jednoho z vyučujících. Celkem 17 gymnázií uvedlo, že k edukaci používají instruktážní video. 6 škol si k samostatné přednášce o bezpečnosti zve i jednoho z členů horské služby, který s žáky více zabředne do celkové bezpečnosti v horském prostředí a do práce horské služby. Také 6 z dotazovaných učitelů odpovědělo, že k poučení o bezpečnosti využívají instruktážního videa.

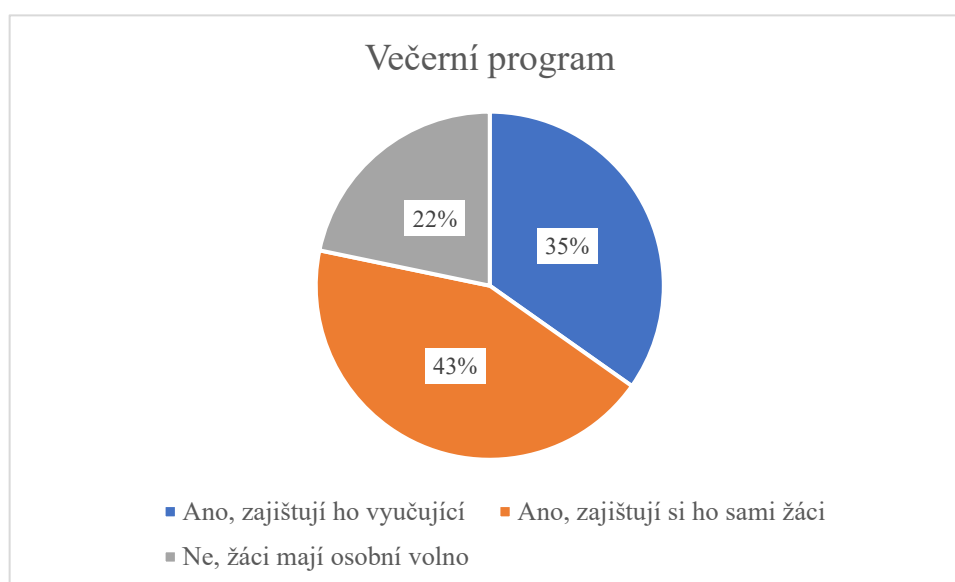
Pouze jedno soukromé gymnázium uvedlo že si zve člena horské služby.

Otázka č. 17

Zajišťujete žákům celo-skupinový večerní zábavní program?

Tabulka 17: Večerní program, zdroj: vlastní

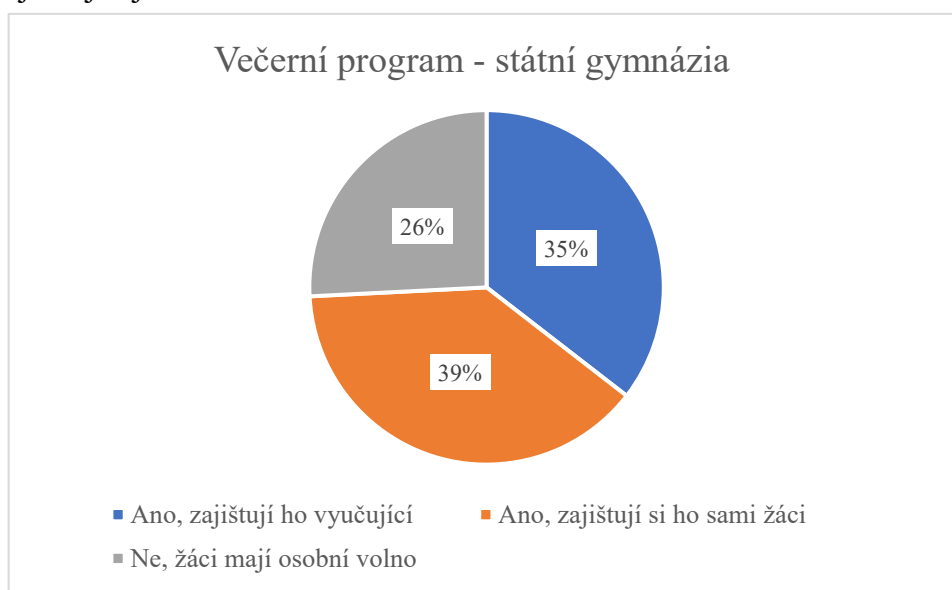
	Absolutní četnost	Relativní četnost (%)
Ano, zajišťují ho vyučující	16	35 %
Ano, zajišťují si ho sami žáci	20	43 %
Ne, žáci mají osobní volno	10	22 %
Celkem	46	100 %

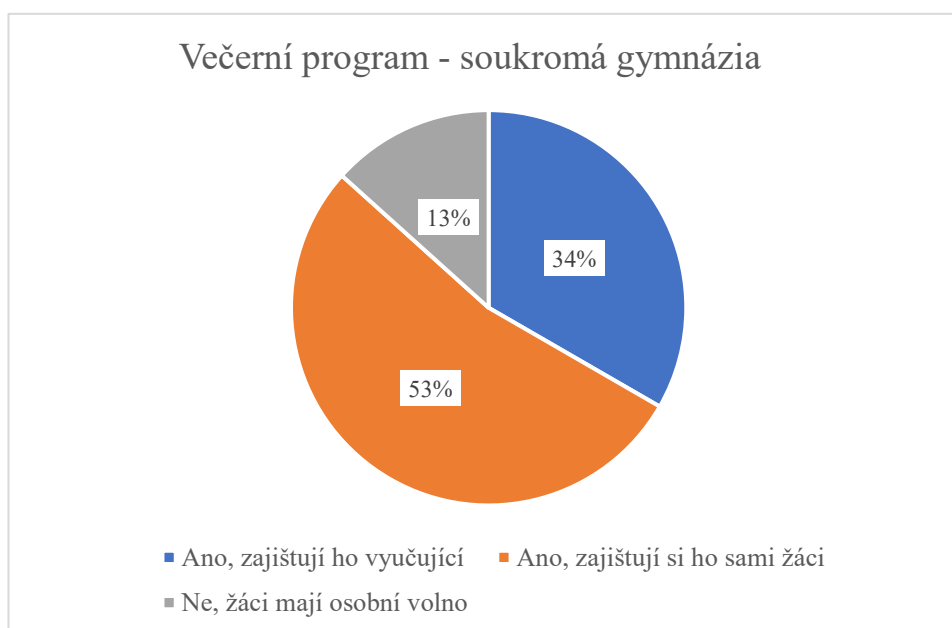
Graf 29: Večerní program, zdroj: vlastní

V předposlední otázce jsem zjišťovala, zda gymnázia zajišťují svým studentům nějaký zábavní večerní program nebo mají žáci osobní volno. Celkem 36 gymnázií odpovědělo, že program zajišťují, z toho 20 škol s relativní četností 43 % uvedlo, že si studenti program vymýšlejí sami. 16 respondentů s relativní četností 35 % odpovědělo, že na večerním programu pro žáky se podílejí i vyučující. Minimum škol a to přesně 10 odpovědělo, že žáci mají po večerech osobní volno.

Níže v grafech můžeme porovnat večerní program na státních a soukromých gymnáziích. Na státních gymnáziích učitelé častěji uváděli, že žáci mají osobní volno po skončení programu dne. Naopak rozdíly mezi programem pořádaným přímo žáky a vyučujícími nejsou tolik patrné. U soukromých gymnázií uvedlo 8 respondentů s relativní četností 53 % z dotázaných soukromých škol, že večerní zábavní program si zajišťují sami žáci. Naopak 5 respondentů s relativní četností 34 % uvedlo, že se na programu podílejí i vyučující. Toto procento je stejné jako u škol státních.

Graf 30: Večerní program – státní gymnázia, zdroj: vlastní

Graf 31: Večerní program – soukromá gymnázia, zdroj: vlastní

Otázka č. 18

Máte nějakou radu z praxe pro pořádání lyžařského výcvikového kurzu, kterou se chcete podělit?

Poslední 18 otázka byla otevřená a odpověď na ni nebyla povinná.

O své rady a zkušenosti se v anketě podělilo celkem 5 respondentů. Zde jsou jejich odpovědi:

- „Snažit se studenty motivovat před konáním kurzů, ukazovat jim fotografie, pouštět natočená videa z předešlých roků, mluvit s nimi, protože po zhodnocení se lyžařský kurz se řadí mezi nejlepší sportovní akce na škole.“
- „Velmi se stmělí kolektiv třídy a třídy se vzájemně dobře poznají.“
- „LVK začít organizovat s dostatečným předstihem např. půl roku dopředu. Na žáky dbát, že účast na LVK je povinnou součástí školního vzdělávacího plánu předmětu tělesná výchova a neúčast na LVK lze omluvit pouze ze zdravotních nebo finančních důvodů.“
- „Čím horší zázemí v chatě, tím lepší LVK“
- „Pracovat s žáky podle aktuálních možností a podmínek, ne podle zaručených příruček“

Odpovědi respondentů byly různé. 2 učitelé odpovídali, že lyžařský výcvikový kurz je pro žáky přínosný a stmělí se tím jejich kolektiv, a proto by se ho mělo účastnit nejvíce studentů. Na to navazovala třetí z odpovědí, kdy jeden z dotazovaných upozorňuje na to, aby učitelé dbali na žáky ohledně účasti na lyžařském kurzu. Jeden z respondentů uvedl, že je potřeba být jako učitel co nejvíce flexibilní a umět s žáky pracovat tak, jak nabízejí aktuální podmínky. Když něco nevychází podle plánu, je důležité, aby učitelé na kurzu byli schopni improvizovat a zajistit studentům náhradní a kvalitní program. Poslední respondent se podělil o zkušenost, že čím horší zázemí na chatě měli, tím lepší byl jejich lyžařský výcvikový kurz.

6 Diskuse

V diskusi bych chtěla shrnout výsledky, které jsem zjistila pomocí anketního šetření, a porovnat je s podobnými výzkumy. Hlavním cílem této bakalářské práce bylo porovnat organizaci lyžařských kurzů na státních a soukromých gymnáziích na území České republiky. Oslovila jsem několik škol a zpět jsem získala 47 vyplněných anket, z toho jich bylo vhodné použít pro můj výzkum 46.

Zvolila jsem si 5 výzkumných otázek, na jejichž základě jsem anketu sestavovala. Na výzkumné otázky odpovím:

VO1: Pořádají soukromá gymnázia častěji než státní gymnázia lyžařské kurzy v zahraničí?

Tato otázka se opírá o otázku č. 5 v anketním šetření. Ptala jsem se v ní, zda školy pořádají lyžařské kurzy v české republice nebo v zahraničí a respondenti měli na výběr ze 4 možností: „*Pouze v ČR; Pouze v zahraničí; v ČR i v zahraničí; V ČR základní LVK; V zahraničí kurz pro zájemce.*“

Mým předpokladem k této výzkumné otázce bylo, že soukromá gymnázia budou častěji pořádat lyžařské výcvikové kurzy v zahraničí. Zároveň jsem se domnívala, že nejvíce škol bude pro zahraniční kurzy volit rakouské alpy, ale zároveň se v odpovědích objeví i lyžařská střediska například v Německu nebo na Slovensku.

Přesně polovina škol z celkového počtu 46 respondentů, celkem 23, odpověděla, že lyžařský kurz pořádají pouze v České republice. Z těchto 24 odpovědí bylo 17 odpovědí od státních gymnáziích s relativní četností 55 % a 6 odpovědí s relativní četností 40 % od gymnáziích soukromých. Celkem 8 soukromých škol s relativní četností 53 % odpovědělo, že pořádají lyžařské kurzy v zahraničí z toho jedna škola zvolila odpověď „*V ČR i v zahraničí*“. Naopak za státní školy, se mi dostalo 10 odpovědí s relativní četností 32 %, že pořádají lyžařské kurzy v zahraničí. Z těchto 10 odpovědí 6 respondentů s relativní četností 19 % uvedlo, že lyžařské kurzy pro žáky organizují jak v zahraničí, tak v České republice.

K podobným výsledkům došla i Hanáčková (2022), která ve svém výzkumu zjistila, že přibližně polovina oslovených středních škol ze středočeského kraje pořádá lyžařské kurzy v zahraničí. Kufová (2020), která analyzovala lyžařské kurzy na středních školách v moravskoslezském kraji a zjistila, že v tuzemsku pořádá lyžařské kurzy 63 % jí oslovených škol. Naopak z dat České školní inspekce (2016) vyplývá, že převážně v zahraničí lyžařské kurzy pořádá pouze 10 % středních škol a 12 % středních škol pořádá kurzy v zahraničí i v České republice. V mém výzkumu 13 % respondentů uvedlo, že kurzy pořádají jak v tuzemsku, tak v zahraničí.

Dále jsem se v otázce č. 6 dotazovala, v jakých zahraničních zemích školy kurzy pořádají. Ve výsledcích ankety skoro stoprocentně převažují rakouské Alpy. Pouze jeden učitel ze soukromého gymnázia uvedl, že kromě Rakouska pořádají lyžařské kurzy i ve Francii.

Když porovnáme relativní četnosti v grafu 10 a grafu 11, které nám ukazují rozdíly mezi státními a soukromými gymnázii, vyplývá z toho, že **dotazované soukromé školy častěji pořádají pro své žáky lyžařské kurzy v zahraničí. Naopak více než polovina státních gymnázií jezdí se studenty pouze do českých hor.**

VO2: Přijímají soukromá gymnázia více a častěji externí instruktory na lyžařské výcvikové kurzy?

V anketním šetření v otázce č. 10 jsem zjišťovala, zda na lyžařské kurzy dotazovaných gymnázií jezdí externí instruktoři či nikoli. Jednalo se o uzavřenou otázku, kde měli respondenti na výběr celkem ze 3 možností. Vybírali mezi možnostmi: „*Ano, pravidelně; Ano, nepravidelně; Ne, pouze stálí zaměstnanci školy*”.

Mým předpokladem k této otázce bylo, že soukromá gymnázia budou častěji na kurzy přijímat externí instruktory, protože většinou se jedná o menší školy s menším počtem zaměstnanců.

Z výsledků anketního šetření jsem zjistila, že necelá polovina respondentů, přesněji 21 z 46 dotázaných s relativní četností 46 % odpověděla, že na lyžařské výcvikové kurzy žádné externí instruktory nepřijímá. Z těchto 21 škol, které externí instruktory nepřijímají

bylo 17 respondentů s relativní četností 55 % ze škol státních a pouze 4 respondenti s relativní četností 27 % z gymnázií soukromých.

Necelá polovina s relativní četností 45 % státních gymnázií přijímá na lyžařské kurzy externí instruktory, z toho 7 škol si je zve nepravidelně a 7 pravidelně. Naopak na gymnáziích soukromých převažovaly školy, které si externí instruktory na lyžařský výcvikový kurz zvou, a to alespoň nepravidelně. Celkem na kurzy externí instruktoři jezdí ve zhruba třech čtvrtinách dotazovaných soukromých gymnáziích, z toho na 4 gymnáziích pouze nepravidelně.

Bitnerová (2008) ve své práci uvádí, že externí instruktoři jezdí pouze na 8 % oslovených škol. Výsledky jejího výzkumu se shodují s výsledky Hanáčkové (2022), naopak s výsledky mého výzkumu se neshodují. Hraško (2015), který zkoumal lyžařské kurzy na základních školách, došel k závěru, že externí instruktoři jezdí na kurz ve 42 % případů a k podobnému závěru dospěla i Kuřová (2020) u lyžařských kurzů v moravskoslezském kraji.

Z výsledků ankety vyplívá, že **soukromá gymnázia si na své lyžařské kurzy zvou častěji externí instruktory než gymnázia státní**. Důvodem může být, jak už jsem zmiňovala výše, malý počet kvalifikovaných učitelů na soukromých gymnáziích, nebo například větší finanční náklady pro gymnázia státní.

VO3: Mají státní gymnázia více než gymnázia soukromá možnosti pro zapůjčení lyžařského vybavení žákům pro účely lyžařského výcvikového kurzu?

Tato otázka se opírá o otázku č. 11 v anketě, kde jsem se ptala, zda školy mají možnost zapůjčení sjezdového a běžeckého vybavení žákům pro účely lyžařského výcvikového kurzu. Jednalo se o uzavřenou otázku a respondenti měli na výběr ze 4 odpovědí: „*Ano obojí; Pouze sjezdové vybavení; Pouze běžecké vybavení; Ne, není to možné*“.

Zde jsem předpokládala, že státní školy budou mít ve svém inventáři sjezdové či běžecké lyže, hole a boty, aby je mohly zapůjčit studentům na rozdíl od soukromých gymnázií, které tolik vybavení mít nebudou.

Z výsledků ankety je patrné, že většina škol nemá možnost zapůjčit žákům vybavení ani na sjezdové, ani na běžecké lyžování. Jedná se přesně 32 gymnázií s relativní četností 69 % z 46 dotazovaných. Ze zbylého počtu škol, které tuto možnost mají, 13 gymnázií odpovědělo, že mají možnost žákům zapůjčit základní vybavení pro běžecké lyžování a z toho 4 školy jsou schopny poskytnout vybavení na lyžování jak běžecké, tak sjezdové. Pouze jedna škola s relativní četností 2 % půjčuje žákům vybavení pouze na sjezdové lyžování.

Hanáčková (2022) uvedla, že 76 % dotázaných studentů nemá možnost si ve škole zapůjčit lyžařské vybavení pro účely lyžařského výcviku. Naopak dle Bitnerové (2008) půjčuje lyžařskou výzbroj necelá polovina oslovených středních škol.

Porovnání mezi soukromými a státními gymnázii nebylo v tomto případě tak složité, protože 100 % z dotazovaných soukromých gymnázií uvedlo, že nemá možnost zapůjčení žákům sjezdového nebo běžeckého vybavení.

Z výsledků ankety se potvrdil můj předpoklad a zjistila jsem, že **státní gymnázia jsou lépe vybavena na zapůjčení lyžařského vybavení žákům pro účely výcvikového kurzu.**

VO4: Jaké bezpečnostní vybavení vyžadují po žácích soukromá a státní gymnázia?

Sjezdové lyžování s sebou nese i mnoho nebezpečí. Je potřeba mu předcházet a zejména u svěřených studentů dbát na nejvyšší bezpečnost. Proto jsem se v anketě ptala, jaké bezpečnostní vybavení gymnázia po svých studentech vyžadují, nebo zda ho vůbec povinně vyžadují. Otázka v anketě byla uzavřená a respondenti měli na výběr 1 a více odpovědí: *Lyžařská přilba; Lyžařské brýle; Chráníč páteře pro sjezdové lyže i snowboard; Chráníč páteře pouze pro snowboardisty; Nepožadujeme po žácích povinně bezpečnostní vybavení“.*

Předpokladem pro moji otázku bylo, že většina škol, bez ohledu na státní nebo soukromé, bude po žácích vyžadovat povinně lyžařskou helmu.

Hraško (2015) sice oslovoval základní školy, ale ve své práci uvedl hypotézu, že všichni žáci budou povinni nosit na lyžařském výcvikovém kurzu lyžařskou přilbu. Tato hypotéza se mu nepotvrdila. Ze 43 oslovených škol 14 % po žácích nevyžaduje povinně lyžařskou

přilbu. Dále uvádí že odůvodněními záporné odpovědi byly vyšší finanční náklady na koupi či zapůjčení, nebo to, že povinnost nošení lyžařské helmy není v ČR stanovena zákonem.

V mé anketě celkem odpovídalo všech 46 respondentů a dohromady vybrali 95 odpovědí. To znamená že v průměru každý respondent zvolil alespoň 2 odpovědi. Velmi mile mě překvapilo, když ani jedna škola neuvedla, že po svých studentech žádné bezpečnostní vybavení nepožadují. Naopak **všechna dotázaná gymnázia uvedla, že povinně vyžadují po svých studentech alespoň lyžařskou přilbu. Celkem 30 učitelů uvedlo, že po svých studentech vyžadují povinně i lyžařské brýle.** Z toho 17 respondentů bylo učitelů na státních školách z celkového počtu 31 dotázaných státních gymnázií a 13 respondentů z celkového počtu 15 dotázaných gymnázií soukromých.

V otázce č. 12 uvedlo 38 respondentů, že nabízejí pro žáky pravidelně výuku snowboardingu. Z těchto 38 gymnázií jich v otázce č. 14 celkem **19 uvedlo, že po žácích požadují povinně chránič páteře, z toho jedna škola ho požaduje i po sjezdových lyžařích.** V tomto případě se jedná o gymnázium státní.

Můj předpoklad pro toto otázku se více než vyplnil a výsledky mi udělaly radost. **100 % dotázaných škol požaduje povinně po žácích alespoň lyžařskou přilbu.** Ta je dle mého základním bezpečnostním vybavením a neměla by chybět na hlavě žádného lyžaře.

VO5: Jakým způsobem jsou studenti na lyžařském výcvikovém kurzu poučováni o bezpečnosti na státních gymnáziích a jakým na gymnáziích soukromých?

Stejně jako předešlá výzkumná otázka, i tato se týká bezpečnosti, protože dle mého názoru je bezpečnost to hlavní, na co musí jakýkoli sportovec dbát. Ještě více je důležitá právě u těchto sportovních kurzů, kdy mají učitelé své studenty na starosti a jejich bezpečí musí hlídat. V 16. otázce anketního šetření jsem se dotazovala, jakým způsobem poučují učitelé své žáky ohledně bezpečnosti na lyžařském výcvikovém kurzu a celkově na horách. Jak jsem psala již výše v teoretické části práce, vyučující volí různé formy poučení žáků o bezpečnosti a já jsem pomocí ankety chtěla zjistit ty nejčastější.

Jednalo se o uzavřenou otázku, kde měli respondenti na výběr mezi 1 a více odpověďmi. Formy, jakými se dají vést tyto přednášky, nebo poučení je mnoho, ale já jsem se je snažila

shrnout ve 4, podle mě nejčastějších: „*V rámci přednášky vyučujícího; V rámci interaktivní skupinové práce žáků; Přednáší pozvaný člen horské služby; Pomocí instruktážního videa*“.

Mým předpokladem bylo, že většina škol bude žáky poučovat prostřednictvím přednášek, které povede jejich vyučující nebo třeba externí instruktor a že zhruba třetina škol si bude na kurz zvat člena horské služby. Dále že více si člena horské služby budou zvat gymnázia státní.

Všichni respondenti odpověděli, že jeden z vyučujících vede přednášku, v níž žáky o bezpečnosti poučí. Z toho 17 učitelů uvedlo, že k poučení o bezpečnosti používají společně s přednáškou vyučujícího nějaká instruktážní videa, která svým studentům pouštějí. 6 škol z celkem 46 dotazovaných si na lyžařský výcvikový kurz zve člena horské služby, který studentům přiblíží nejen bezpečnost chování na horách, ale také práci samotné horské služby a většinou se s nimi podělí i o různé zkušenosti a případy z praxe. Z těchto šesti škol byla pouze jedna soukromým gymnáziem. Stejně tak 6 dotazovaných gymnázií uvedlo, že využívá společně s přednáškou i metodu interaktivní spolupráce žáků. Tuto odpověď zvolili 3 učitelé z gymnázií státních a 3 učitelé z gymnázií soukromých.

Můj předpoklad se potvrdil pouze z poloviny. **Všechny školy uvedly, že o bezpečnosti poučují v rámci přednášky vyučujícího ale pouze 6 gymnázií si zve člena horské služby z toho 5 gymnázií bylo státních.** Aby se můj předpoklad potvrdil, muselo by se jednat zhruba o 15 škol. Myslím si, že v tomto ohledu jsem byla ovlivněna vlastními zkušenostmi, protože jak na základní škole, tak na gymnáziu za námi na lyžařský výcvik člen horské služby přišel.

7 Závěry

Cílem této bakalářské práce bylo porovnat organizaci lyžařského kurzu na náhodně vybraných státních a soukromých gymnáziích na celém území České republiky. Pro výzkum jsem zvolila metodu anketního šetření, kdy jsem mnou vytvořenou anketu posílala na e-mailové adresy učitelům tělesné výchovy na náhodně vybraných gymnáziích.

Po zpracování výsledků mohu formulovat tyto závěry:

Závěr č. 1 - Soukromá gymnázia častěji pořádají lyžařské kurzy v zahraničí než gymnázia státní. Odpovědělo tak 53 % dotázaných soukromých gymnázií. Naopak 55 % gymnázií státních uvedlo, že své lyžařské kurzy pořádají pouze v České republice.

Závěr č. 2 - Externí instruktory si na svůj lyžařský kurz častěji zvou soukromá gymnázia. Nadpoloviční většina státních gymnázií, přesně 55 % uvedla, že na lyžařské kurzy externí instruktory nepřijímají, zato 73 % dotázaných soukromých škol uvedlo, že na lyžařský kurz s nimi externisti jezdí z toho jedna čtvrtina soukromých škol odpověděla že pouze nepravidelně.

Závěr č. 3 - Státní gymnázia mají více možností pro zapůjčení lyžařského vybavení studentům na lyžařské kurzy. Odpovědělo tak 42 % dotázaných státních škol. Ani jedno soukromé gymnázium neuvvedlo, že by mělo možnost lyžařské vybavení žákům zapůjčit.

Závěr č. 4 - Všechny dotazované školy vyžadují po studentech povinně alespoň lyžařskou helmu. Žádné z dotazovaných gymnázií neuvvedlo, že by nevyžadovali povinně bezpečnostní vybavení. Celkem 30 gymnázií vyžaduje po žácích i lyžařské brýle a 19 gymnázií povinně požaduje, aby studenti jezdící na snowboardu měli chránič páteře. Je to přesně polovina škol, které nabízejí výuku snowboardingu.

Závěr č. 5 - Všechny školy poučují své studenty ohledně bezpečnosti na lyžařském kurzu a rizik pohybu v horách. Všechny z dotazovaných škol využívají k poučení o bezpečnosti přednášku jednoho z vyučujících nebo externího instruktora. Pouze 6 z dotazovaných gymnázií si zvou člena horské služby. Také 6 gymnázií poučuje o bezpečnosti v rámci interaktivní skupinové práce žáků. 17 z dotázaných gymnázií uvedlo, že využívají instruktážní videa.

Data, která jsem získala mohou být bohužel ovlivněna malým počtem respondentů, kteří mi na anketu odpověděli. Bohužel jsem odpovědi sbírala až v posledním měsíci školního roku, kdy toho učitelé už měli mnoho a zároveň se výzkum týkající se lyžařských kurzů do prvního letního měsíce úplně nehodil. Jsem si plně vědoma této chyby a pro mé příští práce vím, že musím sběr dat lépe naplánovat.

V průběhu pracování na bakalářské práci mě velmi zaujalo téma celkové bezpečnosti na sportovních kurzech, ať už to jsou kurzy lyžařské nebo jiného sportovního charakteru. Myslím si, že se zde tvoří příležitost například pro mou budoucí diplomovou práci, kde bych toto celé téma mohla lépe zmapovat a důkladněji se mu věnovat.

Při psaní práce jsem už z teoretického hlediska nabyla mnoho zkušeností a jsem ráda, že jsem si tohle téma zvolila. Pro mě to má velký přínos, protože bych v budoucnu ráda na lyžařské kurzy s dětmi jezdila jako pedagog. Věřím, že tato práce může být přínosná například i pro začínající učitele, kteří pořádají svůj první lyžařský výcvikový kurz a neví si s ním rady.

Seznam použité literatury

1. BENEŠOVÁ, Daniela a Jan ŠTUMBAUER. *Školní lyžování*. Sušice: Radovan Rebstöck, 2004. ISBN 80-85301-97-0.
2. BINTER, Lukáš. *Snowboarding*. 4., upr. vyd. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3981-6.
3. BINTEROVÁ, Barbora. *Lyžařské výcvikové kurzy na základních a středních školách v České republice*. Online, diplomová práce. Praha: Univerzita Karlova, Fakulta tělesné výchovy a sportu, 2008. [cit. 2024-06-15] Dostupné z: https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/18369/DPTX_2006_2_11510_PS_PD002_153541_0_61919.pdf?sequence=1&isAllowed=y
4. BOLEK, Emil; ILAVSKÝ, Ján a SOUMAR, Libor. *Běh na lyžích: trénujeme s Kateřinou Neumannovou. Sport extra*. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-1371-7.
5. BORIS, Delibašić; MAKAJIĆ-NIKOLIĆ, Dragana; ĆIROVIĆ, Marko; PETROVIĆ, Nataša a SUKNOVIĆ, Milija. A ski injury risk assessment model for ski resorts. Online. *Journal of Risk Research*. 2020, roč. 23, č. 12, s. 1590-1602. ISSN 1366-9877. [cit. 2024-05-21]. Dostupné z: <https://doi.org/10.1080/13669877.2020.1749113>
6. ČÁSTKA, Kryštof; KOLOVSKÁ, Ilona a VOTÍK, Jaromír, 2005. *Jak dokonale zvládnout carving*. Jak dokonale zvládnout. Praha: Grada. ISBN 80-247-1358-6.
7. ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE. *Tematická zpráva: Vzdělávání v tělesné výchově, podpora rozvoje tělesné zdatnosti a pohybových dovedností*. Online. Praha, 2016. [cit. 2024-06-16] Dostupné z: https://www.csicr.cz/html/TZ_telak/html5/?pn=1
8. ČESKO. Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů. Online. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. AION CS 2010-2024. [cit. 2024-05-12]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-258>
9. ČESKO. Zákon č. 262/2006 Sb., Zákoník práce. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. AION CS 2010-2024. [cit. 2024-05-12]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-262>
10. ČESKO. Vyhláška č. 106/2001 Sb., Ministerstva zdravotnictví o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. AION CS 2010-

- 2024 [cit. 2024-05-12]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-106?citace=1#Top>
11. ČESKO. Vyhláška č. 64/2005 Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. AION CS 2010-2024. [cit. 2024-05-12]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2005-64>
 12. ČTVRTEČKA, Jaroslav. *Týden na horách aneb jak se naučit jezdit na lyžích*. Praha: Olympia, 1972.
 13. DAVEY, Annabelle; ENDRES, Nathan K.; JOHNSON, Robert J. a SHEALY, Jasper E. Alpine Skiing Injuries. Online. *Sports Health: A Multidisciplinary Approach*. 2019, roč. 11, č. 1, s. 18-26. ISSN 1941-7381. [cit. 2024-05-20] Dostupné z: <https://doi.org/10.1177/1941738118813051>.
 14. DOSTÁL, Martin a Marcela POLÁŠKOVÁ. Způsob organizace výuky lyžování v ČR In: JANDOVÁ, Soňa a kol. *Příručka INTERSKI ČR 2021/22 Základní lyžování – část I*. Praha: Interski ČR, 2021.
 15. DYGRÍN, Jiří, Aleš SUCHOMEL, Soňa JANDOVÁ, Radim ANTOŠ a Václav BITTNER. *Sjezdové a běžecké lyžování*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2016. ISBN 978-80-7494-319-5.
 16. GNAD, Tomáš. *Kapitoly z lyžování*. 1. Praha: Karolinum, 2001. ISBN 80-246-0241-5.
 17. HANÁČKOVÁ, Lucie. *Lyžařské kurzy na středních školách ve Středočeském kraji*. Online, bakalářská práce. Praha: Univerzita Karlova, Fakulta tělesné výchovy a sportu, 2022. [cit. 2024-06-15] Dostupné z: <https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/175309/130340407.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
 18. HAVEL, Jiří. *Lyžování*. Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, 2005. ISBN 80-715-7812-6.
 19. HLAĐO, Petr. Úvod do pedagogického výzkumu pro učitele středních škol [online]. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2011. 134 s. [cit. 2024-06-10] Dostupný z: https://dl1.cuni.cz/pluginfile.php/895365/mod_resource/content/1/Hla%C4%8Fo_Pedagogick%C3%BD%20v%C3%BDzkum.pdf

20. HORSKÁ SLUŽBA ČR. *10 pravidel FIS pro chování na sjezdových tratích*. Online. [cit. 2024-05-23]. Dostupné z: <https://www.horskaslužba.cz/cz/aktualni-informace/informace-a-pravidla/10-pravidel-fis-pro-chovani-na-sjezdovych-tratich>.
21. HRAŠKO, Petr. *Komplexní hodnocení lyžařských výcvikových kurzů na základních školách v ČR*. Online, diplomová práce. Praha: Univerzita Karlova, Fakulta tělesné výchovy a sportu, 2015. [cit. 2024-06-15]. Dostupné z: https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/70711/DPTX_2013_2_11510_0_389765_0_155037.pdf?sequence=1&isAllowed=y
22. CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu*. 2., aktualizované vydání. *Pedagogika (Grada)*. Praha: Grada, 2016. ISBN 978-80-247-5326-3.
23. SUCHOMEL, Aleš. Lyžování ve školní tělesné výchově. In: JANDOVÁ, Soňa. *Základy alpského a běžecského lyžování: učební text*. Vyd. 3., rozš. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2012. ISBN 978-80-7372-922-6.
24. KUTÁČ, Petr a Taťána NAVRÁTÍKOVÁ. *Lyžařský kurz od A do Z: učební texty pro lyžařské instruktory*. Vyd. 3. (přepřac. a dopl.). Olomouc: HANEX, 2005. ISBN 80-857-8360-6.
25. KUFOVÁ, Denisa. *Organizace lyžařských kurzů na středních školách*. Online, bakalářská práce. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Fakulta tělesné kultury, 2020. [cit. 2024-06-15]. Dostupné z: <https://library.upol.cz/arl-upol/cs/csg/?repo=upolrepo&key=7116518828>
26. MATOŠKOVÁ, Petra. Lyžování ve školní tělesné výchově. In: GNAD, Tomáš a kol. *Kapitoly z lyžování*. Praha: Karolinum, 2001. ISBN 80-246-0241-5.
27. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. Metodický pokyn č. j.: 24 799/93-50 k organizaci lyžařského výcviku žáků. In: *Věstník ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky*. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 1993, sešit 12/1993
28. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. Metodický pokyn č. j.: 25 861/93-50 k personálnímu zabezpečení lyžařských výcvikových zájezdů pořádaných základními a středními školami a ke vzdělávání instruktorů školního lyžování pro lyžařské výcvikové zájezdy. In: *Věstník ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy*

- České republiky. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 1993, sešit 12/1993
29. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. Metodický pokyn č.j.: 37 014/2005-25 k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, 2005.
30. MŠMT: Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělání [online]. Praha, 2021 [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/>
31. OGRODNÍK, Zdeněk. Školní lyžařský výcvik v závějích předpisů. *Česká škola* [online]. 2004. ISSN 1213-6018. [cit. 2024-05-19]. Dostupné z: <http://www.ceskaskola.cz/2004/01/zdenek-ogrodnik-skolni-lyzarsky-vycvik.html>
32. PRŮCHA, Jan; WALTEROVÁ, Eliška a MAREŠ, Jiří, 2003. *Pedagogický slovník*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-717-8772-8.
33. PŘÍBRAMSKÝ, Miloš. Teorie lyžařského výcviku. In: GNAD, Tomáš a kol. Kapitoly z lyžování. Praha: Karolinum, 2001. ISBN 80-246-0241-5.
34. PSOTOVÁ, Dana. Bezpečnost při lyžařském výcviku. In: GNAD, Tomáš a kol. *Kapitoly z lyžování*. Praha: Karolinum, 2001. ISBN 80-246-0241-5.
35. *Rámcový vzdělávací program pro gymnázia* [online]. Praha: MŠMT, 2021 [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: https://www.edu.cz/wp-content/uploads/2021/09/001_RVP_GYM_uplne_zneni.pdf
36. *Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělání* [online]. Praha: MŠMT, 2023 [cit. 2024-02-04]. Dostupné z: https://www.edu.cz/wp-content/uploads/2023/07/RVP_ZV_2023_cista_verze.pdf
37. SKUTIL, Martin. *Základy pedagogicko-psychologického výzkumu pro studenty učitelství*. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-7367-778-7.
38. TICHÁČEK, Jan. *Organizace zimního lyžařského kurzu pro základní školy*. Online, diplomová práce. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta pedagogická, 2016. [cit. 2024-06-15]. Dostupné z: <https://dspace5.zcu.cz/bitstream/11025/24133/1/DP.pdf>
39. TREML, Josef. *Lyžování dětí. Děti a sport*. Praha: Grada, 2004. ISBN 80-247-0682-2.

Přílohy

Seznam grafů

Graf 1: Typ školy, zdroj: vlastní

Graf 2: Délka kurzu, zdroj: vlastní

Graf 3: Délka kurzu – státní gymnázia, zdroj: vlastní

Graf 4: Délka kurzu – soukromá gymnázia, zdroj: vlastní

Graf 5: Typ kurzu, zdroj: vlastní

Graf 6: Ročník pořádání, zdroj vlastní

Graf 7: Ročník pořádání – státní gymnázia. zdroj: vlastní

Graf 8: Ročník pořádání – soukromá gymnázia, zdroj: vlastní

Graf 9: Místo pořádání, zdroj: vlastní

Graf 10: Místo pořádání – státní gymnázia

Graf 11: Místo pořádání – soukromá gymnázia, zdroj: vlastní

Graf 12: Zahraniční země, zdroj: vlastní

Graf 13: Horská oblast, zdroj: vlastní

Graf 14: Forma lyžařského kurzu, zdroj: vlastní

Graf 15: Doprava, zdroj: vlastní

Graf 16: Externí instruktoři, zdroj: vlastní

Graf 17: Externí instruktoři – státní gymnázia, zdroj: vlastní

Graf 18: Externí instruktoři – soukromá gymnázia, zdroj: vlastní

Graf 19: Zapůjčení vybavení, zdroj: vlastní

Graf 20: Zapůjčení vybavení – státní gymnázia, zdroj: vlastní

Graf 21: Zapůjčení vybavení – soukromá gymnázia, zdroj: vlastní

Graf 22: Výuka snowboardingu, zdroj: vlastní

Graf 23: Volitelné kurzy, zdroj: vlastní

Graf 24: Bezpečnostní vybavení, zdroj vlastní

Graf 25: Lyžařské závody, zdroj: vlastní

Graf 26: Lyžařské závody – státní gymnázia, zdroj: vlastní

Graf 27: Lyžařské závody – soukromá gymnázia, zdroj: vlastn

Graf 28: Poučení o bezpečnosti, zdroj: vlastní

Graf 29: Večerní program, zdroj: vlastní

Graf 30: Večerní program – státní gymnázia, zdroj: vlastní

Graf 31: Večerní program – soukromá gymnázia, zdroj: vlastní

Seznam tabulek

Tabulka 1: Typ školy, zdroj: vlastní

Tabulka 2: Délka kurzu, zdroj: vlastní

Tabulka 3: Typ kurzu, zdroj: vlastní

Tabulka 4: Ročník pořádání, zdroj vlastní

Tabulka 5: Místo pořádání, zdroj: vlastní

Tabulka 6: Zahraniční země, zdroj: vlastní

Tabulka 7: Horská oblast, zdroj: vlastní

Tabulka 8: Formy lyžařského kurzu, zdroj: vlastní

Tabulka 9: Doprava, zdroj: vlastní

Tabulka 10: Externí instruktoři, zdroj: vlastní

Tabulka 11: Zapůjčení vybavení, zdroj: vlastní

Tabulka 12: Výuka snowboardingu, zdroj: vlastní

Tabulka 13: Volitelné kurzy, zdroj: vlastní

Tabulka 14: Bezpečnostní vybavení, zdroj: vlastní

Tabulka 15: Lyžařské závody, zdroj vlastní

Tabulka 16: Poučení o bezpečnosti, zdroj: vlastní

Tabulka 17: Večerní program, zdroj: vlastní

Anketa

1. Jaký je název vaší školy?
2. Pořádá vaše škola lyžařské výcvikové kurzy?
 - a) Ano
 - b) Ne
3. Jak dlouhý je lyžařský kurz?
 - a) 5 dní
 - b) 6 dní
 - c) 7 dní
 - d) Více jak 7 dní
4. Pořádáte čistě běžkařské, nebo čistě sjezdové kurzy?
 - a) Kombinované kurzy
 - b) Běžkařské kurzy
 - c) Sjezdové kurzy
 - d) Jeden sjezdový a jeden běžkařský
5. Pro jaký ročník pořádáte lyžařský výcvikový kurz?
 - a) První ročník
 - b) Druhý ročník
 - c) Třetí ročník
 - d) Čtvrtý ročník
6. Pořádáte lyžařský kurz v ČR nebo v zahraničí?
 - a) Pouze v ČR
 - b) Pouze v zahraničí
 - c) V ČR i v zahraničí
 - d) V ČR základní LVK, v zahraničí kurz pro zájemce

7. Pokud v zahraničí, kde?
- a) Rakousko
 - b) Německo
 - c) Itálie
 - d) Francie
 - e) Slovensko
 - f) Švýcarsko
 - g) Jiné
8. Jste škola v horské oblasti, která má v blízkosti vhodné podmínky pro naplnění lyžařského kurzu?
- a) Ano
 - b) Ne
9. Jakou formu má vámi pořádaný lyžařský výcvikový kurz?
- a) Forma zájezdu
 - b) Forma dojíždění
 - c) Forma výuky v hodinách TV
10. Jakou formu dopravy volíte pro příjezd na místo konání kurzu?
- a) Zajištění soukromého autobusu přes dopravce
 - b) Hromadná doprava
 - c) Individuální doprava
11. Jezdí na lyžařské kurzy externí instruktoři?
- a) Ano, pravidelně
 - b) Ano nepravidelně
 - c) Ne, pouze stálí zaměstnanci školy

12. Máte ve škole možnost zapůjčení sjezdového a běžeckého vybavení?
- a) Ano, obojí
 - b) Pouze sjezdové vybavení
 - c) Pouze běžecké vybavení
 - d) Ne, není to možné
13. Je součástí vašeho kurzu i výuka snowboardingu pro skupiny žáků, které mají zájem?
- a) Ano, je o ní pravidelně zájem ze strany žáků
 - b) Ano, ale není o ní zájem ze strany žáků
 - c) Ne, ale je o ní zájem ze strany žáků
 - d) Ne, není o ní zájem ze strany žáků
 - e) Ne, není pro ni dostatek kvalifikovaných instruktorů
 - f) Ne, nenabízíme výuku snowboardingu
14. Pořádáte volitelné lyžařské kurzy pro zájemce mimo základní LVK?
- a) Ano, pořádáme volitelný kurz sjezdového lyžování
 - b) Ano, pořádáme volitelný kurz běžeckého lyžování
 - c) Ano, pořádáme volitelný kurz snowboardingu
 - d) Ano, pořádáme volitelný kurz skialpinismu
 - e) Ano pořádáme volitelné kurzy kombinované formy
 - f) Ne, nepořádáme volitelné kurzy
15. Které z ochranných vybavení je pro žáky povinné?
- a) Lyžařská přilba
 - b) Lyžařské brýle
 - c) Chráníč páteře pro sjezdové lyže i snowboard
 - d) Chráníč páteře pouze pro snowboardisty
 - e) Nepožadujeme po žácích povinně bezpečnostní vybavení

16. Pořádáte na konci kurzu lyžařské závody?
- a) Ano, sjezdové i běžecké
 - b) Ano, pouze sjezdové
 - c) Ano, pouze běžecké
 - d) Ne, nepořádáme
17. Jakým způsobem poučujete žáky na lyžařském kurzu ohledně bezpečnosti?
- a) V rámci přednášky vyučujícího
 - b) V rámci přednášky vyučujícího
 - c) Přednáší pozvaný člen horské služby
 - d) Pomocí instruktážního videa
18. Zajišťujete žákům celo-skupinový večerní zábavní program?
- a) Ano, zajišťují ho vyučující
 - b) Ano, zajišťují si ho sami žáci
 - c) Ne, žáci mají osobní volno
19. Máte nějakou radu z praxe pro pořádání LVK, o kterou se chcete podělit?